

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 22. juli 2009

om Polens statsstøtte C 18/05 (ex N 438/04, N 194/05 og PL 34/04) til Gdańsk skibsværft

(meddelt under nummer K(2009) 5685)

(Kun den polske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2010/175/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter i overensstemmelse med ovennævnte bestemmelser at have opfordret alle interesserede til at fremsætte deres bemærkninger⁽¹⁾, under hensyntagen til de indkomne bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFORLØB

- (1) Ved brev af 8. oktober 2004, som blev registreret samme dag, indgav Polen i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 88, stk. 2, anmeldelse af en række omstrukturingsforanstaltninger truffet til fordel for Stocznia Gdańsk — Grupa Stocznia Gdynia S.A. (»Gdańsk skibsværft«). Polen underrettede Kommissionen om disse foranstaltninger for at opnå retlig sikkerhed for, at foranstaltningerne var truffet før tiltrædelsen og derfor ikke udgjorde ny statsstøtte, som Kommissionen eventuelt skulle tage stilling til efter EF-traktatens artikel 88. Såfremt Kommissionen fandt, at der med disse foranstaltninger var tale om ny statsstøtte, anmodede Polen om, at de blev godkendt som omstrukturingsstøtte. Polen fremsendte den (ajourførte) omstrukturingsplan for Gdańsk skibsværft, der daterede fra marts 2004, til Kommissionen. Sagen blev registreret under sagsnummer N 438/04.
- (2) Ved brev af 11. november 2004 anmodede Kommissionen Polen om yderligere oplysninger i sag N 438/04, og Polen svarede med brev af 17. januar 2005, der blev registreret den 21. januar 2005.
- (3) I henhold til bestemmelserne om proceduren for interimsordningen i punkt 3 i bilag IV til tiltrædelsestraktaten havde Polen tidligere, den 29. april 2004, anmeldt omstrukturingsforanstaltninger til fordel for Gdańsk

skibsværfts daværende moderselskab, Stocznia Gdynia S.A. (»Gdynia skibsværft«). Sagen blev registreret som sag PL 34/04. Ved brev af 19. maj 2004 anmodede Kommissionen Polen om at fremsende visse dokumenter, der manglede. De blev fremsendt den 16. juni 2004. Kommissionen udbad sig yderligere oplysninger ved brev af 30. juli 2004, 8. oktober 2004, 23. november 2004 og 4. marts 2005, som Polen besvarede med breve af henholdsvis 3. september 2004 (registreret den 7. september 2004), 10. november 2004 (registreret den 15. november 2004), 17. februar 2005 (registreret den 21. februar 2005), 30. marts 2005 (registreret den 1. april 2005) og 18. april 2005 (registreret den 20. april 2005).

- (4) Ved brev af 8. februar 2005, som blev registreret den 9. februar 2005, indvilligede Polen i at slå de to sager N 438/04 og PL 34/04 sammen til én sag, eftersom de drejede sig om to virksomheder tilhørende samme koncern — Gdynia skibsværftskoncernen. De oplysninger, der derefter blev givet i sag PL 34/04, blev anset for også at være relevante for sag N 438/04.
- (5) Ved brev af 22. april 2005, som blev registreret samme dag, indvilligede Polen i, at Kommissionen behandlede anmeldelsen af 29. april i sag PL 34/04 som en anmeldelse efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, i relation til enhver foranstaltning, der blev identificeret som ny støtte. Sagen fik tildelt et nyt sagsnummer: N 194/05.
- (6) Den 1. juni 2005 traf Kommissionen beslutning om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure angående foranstaltningerne i sag N 438/04 og N 194/05. Denne beslutning (»åbningsbeslutningen«), hvori Polen og alle interesserede parter blev opfordret til at fremsætte deres bemærkninger, blev offentliggjort i EU-Tidende⁽²⁾.
- (7) Efter at have fået fristen for fremsættelse af bemærkninger forlænget (brev af 9. august 2005) fremsatte Polen sine bemærkninger ved brev af 2. september 2005, som blev registreret den 5. september 2005.

⁽¹⁾ EUT C 220 af 8.9.2005, s. 7.

⁽²⁾ Se fodnote 1.

- (8) Gdynia skibsværftskoncern fremsatte bemærkninger ved brev af 10. oktober 2005, som blev registreret den 14. oktober 2005. Der indkom desuden bemærkninger fra Ray Car Carriers (brev af 7. oktober 2005, registreret den 10. oktober 2005), fra Danmarks Faste Repræsentation ved EU (brev af 7. oktober 2005, registreret den 11. oktober 2005), fra den danske skibsværftsforening Danske Maritime (brev af 7. oktober 2005, registreret samme dag), fra fagforbundet Solidaritet (brev af 7. oktober 2005, registreret den 10. oktober 2005) og fra den polske skibsværftsforening (brev af 10. oktober 2005, registreret den 11. oktober 2005).
- (9) Kommissionen videresendte disse bemærkninger til Polen ved brev af 26. oktober 2005 og 12. december 2005⁽³⁾. Polen fremsatte sine bemærkninger til bemærkningerne fra Gdynia skibsværftskoncern i brev af 16. januar 2006, som blev registreret den 18. januar 2006. Polen fremsatte ingen bemærkninger til de øvrige tredjeparters bemærkninger.
- (10) Kommissionen anmodede en ekstern ekspert om at vurdere omstrukturingsplanen for Gdańsk skibsværft fra marts 2004 i den ajourførte version. Eksperten fremsendte sin rapport til Kommissionen i december 2005.
- (11) Ved brev af 13. januar 2006 anmodede Kommissionen Polen om oplysninger om den seneste udvikling i Polens strategi for omstruktureringen af Gdańsk skibsværft og hele Gdynia skibsværftskoncern. Polen svarede med brev af 20. februar 2006, der blev registreret den 22. februar 2006, og der blev afholdt et møde mellem repræsentanter for Kommissionen, de polske myndigheder og Gdynia skibsværftskoncern den 22. februar 2006. Polen meddelte, at omstrukturingsplanen for Gdańsk skibsværft fra 2004 var forældet, og at man havde vedtaget en ny strategi for omstruktureringen af Gdańsk skibsværft, som indebar, at værftet blev udskilt fra Gdynia skibsværftskoncern og privatiseret. Polen bebudede også, at Kommissionen ville få forelagt en ændret omstrukturingsplan inden den 30. juni 2006.
- (12) Som en opfølgning på dette møde sendte Kommissionen den 8. marts 2006 Polen et brev, som blev besvaret med brev af 13. marts 2006, der blev registreret samme dag, og hvori Polen fremlagde en tidsplan for privatiseringen af Gdańsk skibsværft. Polen fremsendte yderligere oplysninger om privatiseringen i brev af 29. marts 2006, som blev registreret den 30. marts 2006. Kommissionen udbad sig yderligere oplysninger i brev af 30. marts 2006, som Polen besvarede med brev af 19. april 2006, der blev registreret den 20. april 2006.
- (13) Ved brev af 6. april 2006, som blev registreret den 10. april 2006, fremsendte Polen første udkast til strategipapiret »En strategi for skibsbygningssektoren (skibsværfter) i Polen 2006-2010«. Kommissionen fremsendte kommentarer hertil i brev af 12. april 2006 og 28. april 2006. Papiret blev endeligt vedtaget af den polske regering den 31. august 2006 og sendt til Kommissionen med brev af 1. september 2006, registreret samme dag.
- (14) Ved brev af 16. maj 2006 fremsendte Gdynia skibsværftskoncernen en »Evalueringsrapport om Gdańsk skibsværft — Gdynia skibsværftskoncern« af 30. september 2005 til Kommissionen.
- (15) I brev af 26. maj 2006, som blev registreret den 30. maj 2006, fremsendte Polen supplerende oplysninger om den igangværende privatisering, bl.a. en liste over de virksomheder, der foreløbigt havde tilkendegivet en interesse i at overtage Gdańsk skibsværft, og en liste over virksomheder, der havde afgivet foreløbige bud. Ved brev af 13. juli 2006, registreret den 17. juli 2006, fremsendte Polen yderligere oplysninger om den igangværende privatisering, oplyste, at man havde modtaget bindende tilbud om overtagelse af aktier i Gdańsk skibsværft fra to virksomheder, og medsendte en sammenlignende analyse af de to bud foretaget af privatiseringskonsulenten.
- (16) Den 9. juni 2006 fremsendte Gdańsk skibsværft det første udkast til en ændret omstrukturingsplan til Kommissionen. Repræsentanter for Kommissionen aflagde besøg på værftet den 14. juni 2006 og fremsatte deres foreløbige bemærkninger til den ændrede omstrukturingsplan. Kommissionens eksterne ekspert fremsatte sine bemærkninger i en rapport i juli 2006. Endelig fremsatte Kommissionen sine bemærkninger angående mangler i den ændrede omstrukturingsplan i et brev af 17. juli 2006.
- (17) Polen fremsatte supplerende bemærkninger til den ændrede omstrukturingsplan i brev af 13. juli 2006, registreret den 17. juli 2006.
- (18) Der fandt adskillige møder sted mellem repræsentanter for Kommissionen og de polske myndigheder angående privatiseringsprocessen og udarbejdelsen af den ændrede omstrukturingsplan — i Bruxelles den 31. januar, 22. februar og 10. maj 2006 og på Gdańsk skibsværft den 13. juni 2006.
- (19) Polen besvarede Kommissionens brev af 17. juli 2006 med brev af 31. august 2006, registreret den 1. september 2006.

⁽³⁾ Ved brev af 17. november 2005, registreret den 18. november 2005, anmodede de polske myndigheder om at få udvalgte uddrag af bemærkningerne fra tredjeparter oversat fra engelsk til polsk. Kommissionen fremsendte disse oversættelser med brev af 12. december 2005.

- (20) Den 4. september 2006 fik Kommissionen tilsendt den endelige version af den ændrede omstruktureringsplan. Planen var dateret august 2006 og bar titlen »Omstruktureringsplan (ajourført) for Gdańsk skibsværft«.
- (21) Ved brev af 12. september 2006, registreret den 13. september 2006, fremsendte Polen yderligere oplysninger om omstrukturen af Gdańsk skibsværft og oplyste bl.a., at Gdańsk skibsværfts og Gdynia skibsværftskoncerns kapital nu var blevet delt. Aktiemajoriteten i Gdańsk skibsværft var blevet overtaget af det statslige industriudviklingsagentur ARP og dets datterselskaber. Yderligere oplysninger blev fremsendt med brev af 26. september 2006.
- (22) Polen anmeldte yderligere ny støtte til Gdańsk skibsværft i brev af 21. november 2006, registreret den 27. november 2006.
- (23) Den 7. december 2006 fandt der et møde sted mellem Kommissionen og den polske økonomiminister, hvor de polske myndigheder afgav løfte om at privatisere værftet for derigennem at skabe bedre muligheder for at bringe værftet på fode igen, ligesom de lovede at sikre, at værftet selv ydede et tilstrækkeligt bidrag til omstrukturen. Polen bekræftede disse løfter i brev af 27. december 2006, der blev registreret den 4. januar 2007, og henviste til det notat om »Situationen i skibsbygningsindustrien«, som det polske kabinet havde vedtaget den 19. december 2006. Løftet om at privatisere værftet senest pr. 30. juni 2008 blev derefter bekræftet i et brev fra de polske myndigheder af 5. januar 2007. Polen anmodede Kommissionen om at få indledt drøftelser angående kompenserende foranstaltninger.
- (24) Kommissionen besøgte sammen med sin eksterne ekspert værftet den 19. december 2006 med det formål at få indsamlet de fornødne oplysninger og data til brug for vurderingen af de kompenserende foranstaltninger. Kommissionens eksterne ekspert fremlagde sin rapport om værftets aktuelle kapacitet den 16. januar 2007.
- (25) Kommissionen besvarede brevet af 27. december 2006 med brev af 29. januar 2007, hvori den opfordrede Polen til at fremlægge forslag angående kompenserende foranstaltninger i Gdańsk skibsværft inden udgangen af februar 2007.
- (26) Ved brev af 28. februar 2007, som blev registreret samme dag, afgav Polen tilsagn om at privatisere Gdańsk skibsværft inden udgangen af 2007 og fremlagde forslag til kompenserende foranstaltninger.
- (27) På grundlag heraf blev der afholdt et teknisk møde mellem Kommissionen, de polske myndigheder og repræsentanter for værftet den 15. marts 2007, hvor man især drøftede kompenserende foranstaltninger og derudover også den igangværende privatisering. Kommissionen og de polske myndigheder enedes om, at Kommissionen skulle drøfte de tekniske spørgsmål direkte med Gdańsk skibsværft for at få indhentet alle de data, den havde brug for for at kunne tage stilling til de kompenserende foranstaltninger, Polen havde foreslået.
- (28) I et brev til Gdańsk skibsværft af 29. marts 2007 udbad Kommissionen sig tekniske oplysninger om værftets kapacitet. Ved brev af 19. april 2007, som blev registreret den 3. maj 2007, fremsendte værftet oplysninger herom. Da disse oplysninger ikke var tilstrækkelige, anmodede Kommissionen om yderligere oplysninger i et brev af 10. maj 2007, som værftet besvarede med brev af 31. maj 2007, som blev registreret den 7. juni 2007. Kommissionen anmodede Polen om yderligere uddybninger i et brev af 14. juni 2007, hvori den anførte, at hvis den ikke modtog alle de oplysninger, den anmodede om, ville den kunne vedtage en beslutning efter artikel 10, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (oplysningspåbud) ⁽⁴⁾. Polen svarede med brev af 22. juni 2007, som blev registreret den 26. juni 2007. Kommissionen fandt ikke dette svar tilstrækkeligt og vedtog den 19. juli 2007 en beslutning efter artikel 10, stk. 3, i forordning (EF) nr. 659/1999.
- (29) Kommissionen udbad sig ved brev af 29. maj 2007 udførlige oplysninger om den seneste udvikling i privatiseringsprocessen og gentog sin anmodning i et brev af 6. juni 2007. Polen besvarede disse anmodninger med brev af 22. juni 2007, som blev registreret den 25. juni 2007, og uddybede efter en yderligere anmodning om oplysninger af 28. juni 2007 disse oplysninger i et brev af 11. juli 2007, som blev registreret samme dag. Kommissionen anmodede om yderligere oplysninger om privatiseringsprocessen og de planlagte kompenserende foranstaltninger i et brev af 31. juli 2007.
- (30) Polen fremsendte oplysninger om de planlagte kompenserende foranstaltninger i brev af 20. august 2007, registreret den 21. august 2007. Flere oplysninger om de kompenserende foranstaltninger blev fremsendt med brev dateret 30. august 2007 og registreret samme dag og med brev af 4. september 2007, som blev registreret den 10. september 2007. Kommissionen svarede med brev af 3. oktober 2007.

⁽⁴⁾ EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1.

- (31) Fra juli 2007 var der livlig korrespondance mellem Kommissionen og de polske myndigheder angående privatiseringen af Gdańsk skibsværft. Kommissionen anmodede om oplysninger om privatiseringsprocessen i breve af 30. juli 2007, 13. august 2007, 3. oktober 2007, 30. november 2007 og 17. januar 2008. De polske myndigheder fremsendte oplysninger i breve af 21. august 2007, registreret den 27. august 2007, 24. september 2007, registreret den 25. september 2007, 23. oktober 2007, registreret den 24. oktober 2007, og 25. oktober 2007, registreret den 29. oktober 2007. I et brev af 19. december 2007, som blev registreret den 20. december 2007, oplyste Polen, at ISD Polska ville købe nye aktier i værftet og dermed erhverve kontrol over det. Flere oplysninger blev fremsendt af Gdańsk skibsværfts nye ejer, ISD Polska, i en e-mail af 25. januar 2008.
- (32) Samtidig anmodede Kommissionen ved brev af 14. juni 2007 de polske myndigheder om oplysninger angående statsstøtte modtaget af Gdańsk skibsværft, efter at den formelle undersøgelsesprocedure var blevet indledt. De polske myndigheder svarede med brev af 11. juli 2007, som blev registreret samme dag. Kommissionen udbad sig yderligere forklaringer i brev af 13. november 2007. Polen svarede med brev af 9. januar 2008, som blev registreret samme dag.
- (33) Den 24. januar 2008, på et møde mellem de polske myndigheder, den nye majoritetsaktionær i Gdańsk skibsværft, ISD Polska, og Kommissionen, indledte man de tekniske drøftelser angående den nye majoritetssejers planer for omstruktureringen af værftet. De polske myndigheder fremsendte oplysninger i breve af 25. januar 2008, registreret den 28. januar 2008, og af 30. januar 2008 og 4. februar 2008, begge registreret samme dag. De sendte yderligere oplysninger i brev af 14. februar 2008, registreret den 19. februar 2008, af 15. februar 2008 og 21. februar 2008, begge registreret den 3. marts 2008, af 26. februar, registreret den 12. marts 2008, af 10. marts 2008, registreret samme dag, og af 10. april og 11. april 2008, begge registreret den 17. april 2008. Kommissionen svarede i breve af 30. januar, 14. februar, 25. februar og 28. februar 2008. Den 11. februar og den 18. marts 2008 fandt der møder sted mellem de polske myndigheder, repræsentanter for ISD Polska og Kommissionen.
- (34) I et brev af 22. april 2008 opfordrede Kommissionen igen Polen til at fremlægge en udførlig omstruktureringsplan for værftet. I sit brev skrev Kommissionen, at i mangel af de ønskede oplysninger ville den kunne træffe en beslutning efter artikel 10, stk. 3, i forordning (EF) nr. 659/1999. Efter dette brev modtog Kommissionen oplysninger fra værftet i breve af 23. april 2008, registreret samme dag, og 25. april 2008, registreret den 29. april 2008. Ved brev af 30. april 2008 gentog Kommissionen sin anmodning om oplysninger. Polen fremsendte yderligere oplysninger i brev af 12. maj 2008, registreret den 13. maj 2008, og ISD Polska fremsendte yderligere oplysninger i breve af 9. maj 2008, registreret samme dag, 16. maj 2008, registreret den 26. maj 2008, og 26. maj 2008, registreret samme dag.
- (35) Da Polen ikke havde givet alle de oplysninger, Kommissionen havde anmodet om, traf Kommissionen den 23. maj 2005 en beslutning efter artikel 10, stk. 3, i forordning (EF) nr. 659/1999. Polen svarede med brev 26. juni 2008, som blev registreret samme dag.
- (36) Polen fremsendte yderligere oplysninger med breve af 1. juli 2008 og 2. juli 2008, begge registreret den 3. juli 2008. Ved brev af 4. juli 2008 anmodede Kommissionen om flere oplysninger, som Polen fremsendte ved brev af 7. juli 2008, registreret samme dag, af 8. juli 2008, registreret samme dag, og af 8. juli 2008, registreret den 9. juli 2008. Polen fremsendte yderligere oplysninger i breve af 10. juli 2008, registreret samme dag, af 10. juli, registreret den 11. juli, af 11. juli 2008, registreret samme dag, af 16. juli 2008, registreret den 17. juli 2008, af 17. juli 2008, registreret den 18. juli, og af 18. juli 2008, registreret den 25. juli 2008, samt ved breve af 21. juli 2008, 28. juli 2008, 4. august 2008, 13. august 2008, 20. august 2008, 21. august 2008, 25. august 2008, 1. september 2008, 8. september 2008, 9. september 2008 og 10. september 2008, som alle blev registreret samme dag.
- (37) Den 12. september 2008 fremsendte Polen en revideret fælles omstruktureringsplan for Gdańsk skibsværft og Gdynia skibsværft. Yderligere oplysninger blev fremsendt af Polen ved breve af 16. september 2008, 17. september 2008, 19. september 2008, 23. september 2008, 25. september 2008, 26. september 2008, 1. oktober 2008, og 2. oktober 2008, 3. oktober 2008, som alle blev registreret samme dag. Der blev fremsendt flere oplysninger i breve af 6. oktober 2008, registreret den 7. oktober 2008, og 22. oktober 2008, registreret samme dag. I brev af 3. november 2008, som blev registreret den 4. november 2008, meddelte Polen, at man ville fremsende en særskilt plan for Gdańsk skibsværft. Ved brev af 4. november, som blev registreret den 5. november 2008, fremsendte de polske myndigheder et ufuldstændigt udkast til omstruktureringsplan for Gdańsk skibsværft.

- (38) Den 6. november 2008 vedtog Kommissionen en negativ beslutning angående Gdynia skibsværft⁽⁵⁾, hvori den fastslog, at ISD Polskas omstrukturingsplan for Gdynia skibsværft og Gdańsk skibsværft ikke var forenelig med statsstøtteregele.
- (39) Den 8. december 2008 fremlagde Polen en særskilt omstrukturingsplan for Gdańsk skibsværft. Yderligere oplysninger blev fremsendt i brev af 11. december 2008, som blev registreret samme dag.
- (40) I breve af 23. december 2008, registreret den 12. januar 2008, og af 13. februar 2009, registreret samme dag, udbad Kommissionen sig yderligere oplysninger, som Polen fremsendte i breve af 30. januar og 20. februar 2009, begge registreret samme dag.
- (41) Kommissionen anmodede om yderligere redegørelser i brev af 8. april 2009, registreret samme dag. Polen fremsendte yderligere oplysninger i breve af 16. og 28. april 2009, begge registreret samme dag.
- (42) Den 8. maj 2009 fremsendte Polen en revideret omstrukturingsplan for Gdańsk skibsværft. Planen blev registreret samme dag. Polen fremsendte yderligere oplysninger i breve af 21. maj 2009, 1. juni 2009 og 5. juni 2009, alle registreret samme dag.

II. DETALJERET BESKRIVELSE AF STØTTEN

1. Virksomheden

- (43) Støttemodtageren er Stocznia Gdańsk S.A. («Gdańsk skibsværft»). Det er beliggende i Gdańsk-Gdynia-Sopot-regionen i det nordlige Polen.
- (44) Gdańsk skibsværft er aktivt inden for skibsbygning og skibsbygningsrelaterede aktiviteter såsom produktion af skibsdele og stålkomponenter samt forskellige dertil knyttede aktiviteter.
- (45) Gdańsk skibsværft gik konkurs i 1996, og i 1998 blev værftets aktiver opkøbt af det største værft i Polen, Gdynia skibsværft, der ligger ca. 20 km fra Gdańsk skibsværft. Værftet kom derefter til at hedde Gdańsk skibsværft — Gdynia skibsværftskoncern. Gdynia skibsværft har siden da indgået kontrakter, indkøbt materialer og arrangeret finansiering for Gdańsk skibsværft. Selv om

Gdańsk skibsværft i vid udstrækning blev afhængigt af sit moderselskab, besluttede de polske myndigheder som led i en regeringsstrategi i 2006, at værfterne skulle adskilles fra hinanden. I august 2006 blev aktiemajoriteten i Gdańsk skibsværft overtaget af det statsejede industriudviklingsagentur ARP og dets datterselskab, Centrala Zaopatrzenia Hutnictwa, gennem en transaktion, hvor gæld blev konverteret til aktier. Dermed blev Gdańsk skibsværft udskilt fra Gdynia skibsværft.

- (46) Efter sit løfte i december 2006 om at privatisere Gdańsk skibsværft for at skabe bedre udsigter for en genoprettelse af dets rentabilitet udsendte de polske myndigheder den 17. september 2007 et udbud på tegning af nye aktier i Gdańsk skibsværft, i overensstemmelse med, hvad der var blevet vedtaget på den ekstraordinære generalforsamling den 10. august 2007. ISD Polska, som er et datterselskab af den ukrainske stålproducent Donbas og i forvejen havde minoritetsinteresser i Gdańsk skibsværft, afgav i november 2007 et bindende bud på de nye aktier. ISD Polska har siden januar 2008 været Gdańsk skibsværfts majoritetsaktionær. Siden juni 2008 har ISD Polska ejet 83,6 % af aktierne, mens resten ejes af ARP. Værftet har en aktiekapital på 405 mio. PLN.
- (47) Gdańsk skibsværft har lejet tre beddinger med en samlet kapacitet på ca. 160 000 kbt (ifølge værftets egne tal). Værftet har hidtil især produceret containerskibe, bulk-carriers, sektioner, blokke og skrog til sit moderselskab, Gdynia skibsværft, samt andre værfter. Efter privatiseringen fokuserede værftet i 2007 og 2008 på at producere skrog til mindre specialskibe og halvfærdige skrog. Derudover producerer værftet blokke og sektioner til andre værfter og stålprofiler til forskellige industri- og byggevirksomheder.
- (48) Ultimo 2006 beskæftigede værftet 2 893 medarbejdere, hvoraf de 60 % var direkte beskæftiget i produktion. I 2008 var arbejdsstyrken faldet til 2 235, svarende til en nedgang på 23 %.
- (49) Omstruktureringen af Gdańsk skibsværft tog sin begyndelse helt tilbage i 1998, umiddelbart efter at det gik konkurs og dets aktiver blev overtaget af Gdynia skibsværft. Ifølge oplysninger fra de polske myndigheder var det først i 2002, at Gdynia skibsværftskoncern (som Gdańsk skibsværft tilhørte indtil august 2006) begyndte at få problemer. Efter konkursen i 1996 var det faktisk først i første halvdel af 2002, at Gdańsk skibsværft fik overskud, og derefter begyndte det at få store underskud. Koncernens problemer smittede naturligvis også af på Gdańsk skibsværft. De økonomiske vanskeligheder var i vid udstrækning affødt af eksterne faktorer, bl.a. konkurrencen fra Asien, zlotyens stærke stilling over for

⁽⁵⁾ Kommissionens beslutning K(2008) 6771 af 6.11.2008 i sag C 17/2005 — Omstrukturingsstøtte til Stocznia Gdynia, endnu ikke offentliggjort.

dollaren, vanskelighederne ved at skaffe finansiering til skibe efter problemerne i Stocznia Szczecin Porta Holding S.A. og en portalkrans styrt i Gdynia skibsværft under en storm 1999. Der var også faktorer af mere intern karakter, der spillede ind. I et forsøg på at skaffe nye ordrer, især efter forøgelsen af produktionspotentialet efter overtagelsen af Gdańsk skibsværft i 1998, traf Gdynia skibsværft en række ledelsesbeslutninger, der viste sig at være ret problematiske. Gdynia skibsværft påtog sig især store risici i relation til projektering, teknologi, finansiering og salg (nye produkter, prototyper, tabsgivende bygning af nye skibstyper, bl.a. små bulkcarriers, kemikalieskibe, ro-lo-skibe, kemikalie- og gasskibe, bulk-

containerskibe og klassiske fragtskibe). Desuden fik værftet ikke bragt sine driftsomkostninger ned tilstrækkeligt hurtigt.

- (50) Koncernens finansielle vanskeligheder resulterede i, at den kom bagud med opfyldelsen af sine offentlige og private forpligtelser og lønudbetalinger og fik problemer med mangel på materialer, forsinkelser i produktionen, øgede omkostninger (forbruget af arbejdstimer, bøder) og forsinkelser i opfyldelsen af kontrakter.
- (51) Der foreligger følgende data om skibsværftets drift:

Tabel 1

Driften af Gdańsk skibsværft

	1999	2000	2001	2002	2003	2005	2006	2007	2008
Omsætning	153	212	251	168	98	185,6	221	308	248
Driftsresultat (1999-2003), nettoresultat (2005-2008).	- 32	- 49	- 38	- 14 (*)	- 47	- 100	- 71	- 237	- 17

(*) Første halvår af 2002 betegnede et gennembrud for værftet (der havde været under omstrukturering siden 1998), idet det for første gang havde overskud på halvårsbasis. Men det samlede resultat for hele 2002 var dog fortsat negativt.

2. Beslutningen om at indlede procedure efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2

- (52) I åbningsbeslutningen anførte Kommissionen, at flere af de foranstaltninger angående Gdańsk skibsværft, der var angivet i del A i bilag II til beslutningen, var blevet truffet før 1. maj 2004 og ikke var relevante efter tiltrædelsen, jf. punkt 3 i bilag IV til tiltrædelsestraktaten, og at de derfor ikke indgik i proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2. Nærværende beslutning omfatter derfor ikke disse foranstaltninger. De skal imidlertid tages med i betragtning ved vurderingen af, om de foranstaltninger, der blev truffet efter tiltrædelsen, er forenelige med fællesmarkedet.
- (53) Kommissionen anførte desuden, at nogle af de foranstaltninger, der blev truffet for Gdańsk skibsværft, udgjorde ny støtte, fordi de var blevet truffet efter Polens tiltrædelse af EU den 1. maj 2004 eller endnu ikke var iværksat på det tidspunkt, hvor åbningsbeslutningen blev vedtaget. Kommissionen angav disse foranstaltninger i del B i bilag II til sin beslutning.
- (54) Kommissionen gjorde i alt væsentligt gældende, at der ikke var truffet nogen retligt bindende afgørelse angående de foranstaltninger, der var angivet i del B i bilag II til beslutningen, før Polens tiltrædelse, selv om den aner-

kendte, at der på det tidspunkt var taget skridt til vedtagelse af en retligt bindende afgørelse.

- (55) Med hensyn til omlægningen af den offentligretlige gæld efter den såkaldte »kapitel 5a-procedure« i lov om statsstøtte (virksomheder af særlig betydning for arbejdsmarkedet) af 30. oktober 2002, som siden ændret⁽⁶⁾ (foranstaltning nr. 10-16 i del B i bilag II til åbningsbeslutningen) drog Kommissionen den konklusion, at en afgørelse om gældsomlægning truffet af formanden for ARP, som havde ansvaret for forvaltningen af kapitel 5a-proceduren, ville udgøre et retligt bindende grundlag for ydelse af støtten. Men i denne sag forelå der ikke en sådan bindende afgørelse før tiltrædelsen⁽⁷⁾. En afgørelse truffet af ARP-formanden den 30. april 2004 om godkendelse af omstrukturingsplanen for Gdańsk skibsværft fra marts 2004 opfyldte ikke de proceduremæssige og materielle krav, der stilles til en gældsomlægningsafgørelse og udgjorde derfor ikke en retligt bindende afgørelse om ydelse af støtte.
- (56) Kommissionen accepterede Polens forklaring om, at renterne på denne gæld til det offentlige på grund af deres accessoriske karakter automatisk ville blive afskrevet sammen med hovedstolen, uden at det var nødvendigt med en særlig afgørelse herom.

⁽⁶⁾ Dette retsgrundlag er indgående beskrevet i åbningsbeslutningen, punkt 3.2.

⁽⁷⁾ Beslutningen om omstrukturering af Gdańsk skibsværft blev truffet den 30. december 2004.

(57) For en række af de foranstaltninger, der var opført under nr. 17-22 i del B i bilag II til åbningsbeslutningen, fandt Kommissionen ikke belæg for, at der forelå en retlig bindende afgørelse. Disse foranstaltninger drejede sig om omlægning af gæld til det offentlige på grundlag af andre love end den ovennævnte lov af 30. oktober 2002. Med hensyn til den garanti, der er nævnt som foranstaltning 23 i del B i bilag II til åbningsbeslutningen, forholdt Kommissionen sig især til Polens hovedargument om, at denne foranstaltning indgik i omstrukturingsplanen for Gdańsk skibsværft fra marts 2004, som var blevet godkendt af værftets bestyrelse, hvori det polske finansministerium var repræsenteret.

(58) Kommissionen fandt i særdeleshed, at bestyrelsen ikke havde haft beføjelse til at træffe beslutninger med finansielle konsekvenser for aktionærerne, uden at disse havde taget skridt hertil. Kommissionen fandt også, at selv om bestyrelsen måske havde været beføjet til at træffe sådanne beslutninger på aktionærernes vegne og for deres regning, var det fortsat uklart, om en sådan beslutning ville afføde en positiv forpligtelse for finansministeriet til at yde statsstøtte, eftersom dispositioner truffet af staten som markedsaktør normalt ikke kan sidestilles med de dispositioner, den træffer med henblik på virkeliggørelse af forskellige offentlige målsætninger.

(59) Kommissionen hæftede sig også ved, at foranstaltning nr. 24 og 25 i del B i bilag II til åbningsbeslutningen (eftergivelse af gæld og kapitaltilførsel) blev anmeldt som alternativer i lyset af, at Gdynia skibsværft ikke var i stand til at foretage den planlagte kapitaltilførsel i Gdańsk skibsværft — det var derfor klart, at disse foranstaltninger ikke var blevet truffet før tiltrædelsen, og at de udgjorde planlagt ny statsstøtte.

(60) Endelig bemærkede Kommissionen, at Gdynia skibsværftskoncern havde nydt godt af produktionsgarantier stillet af den polske eksportkreditforsikringsfond KUKI. Kommissionen nærede tvivl om disse garantiers kommercielle karakter, eftersom de var blevet stillet inden for rammerne af KUKI's ikke-kommercielle aktiviteter (med finansministeriets garanti). I betragtning af koncernens økonomiske vanskeligheder nærede Kommissionen tvivl om, at de præmier, der blev betalt for garantiene, korrekt afspejlede risikoen i forbindelse med dem, og at den sikkerhed, KUKI havde krævet, var tilstrækkelig.

(61) Efter at have fastslået, at flere af de foranstaltninger, der var truffet angående Gdańsk skibsværft, udgjorde ny

støtte, udtrykte Kommissionen tvivl om, hvorvidt nogen af betingelserne for, at støtten kunne godkendes som omstrukturingsstøtte, var opfyldt.

3. Bemærkninger fra interesserede tredjeparter

a) Bemærkninger fra Gdynia skibsværftskoncern

(62) Kommissionen bemærker, at Gdańsk skibsværft ikke selv fremsatte bemærkninger til åbningsbeslutningen om indledning af formel procedure. Bemærkningerne fra dets moderselskab omhandlede imidlertid også de konklusioner, Kommissionen havde draget med hensyn til sin kompetence i relation til de foranstaltninger, der var nævnt i del B i bilag II til åbningsbeslutningen, og de spørgsmål, Kommissionen havde rejst angående denne støttes forenelighed.

(63) Med hensyn til omlægningen af offentlig gæld efter kapitel 5a-proceduren gjorde Gdynia skibsværftskoncern gældende, at støtten var blevet tildelt ved den omstrukturingsafgørelse, ARP's formand havde truffet. Gdynia skibsværftskoncern fastholdt imidlertid, ligesom Polen gjorde det i den indledende fase af Kommissionens undersøgelse, at afgørelsen angående Gdańsk skibsværft blev truffet af ARP's formand den 30. april 2004, altså før tiltrædelsen.

(64) Gdynia skibsværftskoncern fremførte, at det var alle de enkelte offentlige kreditorers accept af omstruktureringen efter kapitel 5a-proceduren, der udgjorde støttetildelingen, og denne accept blev givet før tiltrædelsen⁽⁸⁾.

(65) I modsætning til, hvad Polen udtalte under den første fase af Kommissionens undersøgelse, hævdede Gdynia skibsværftskoncern, at der ikke efter den 30. juni 2003 var påløbet morarenter på den offentlige gæld, der blev omlagt efter kapitel 5a-proceduren.

(66) Gdynia skibsværftskoncern fremsatte også bemærkninger til andre punkter i åbningsbeslutningen. Koncernen gjorde især gældende, at produktionsgarantien fra KUKI var en selvfinansierende ordning, hvor de præmier, der blev betalt, på sigt var større end de risici, der blev dækket, og de faktisk udbetalte beløb. Gdynia skibsværftskoncern gav en beskrivelse af de betingelser, fonden anvender for disse garantier (præmier og sikkerhedsstillelse).

⁽⁸⁾ Se nærmere herom i betragtning 67 i Kommissionens åbningsbeslutning.

- (67) Med hensyn til kravet om, at al støtte skal begrænses til det nødvendige minimum, gjorde Gdynia skibsværftskoncern gældende, at støttens størrelse var begrænset til et absolut minimum, og at det ville være berettiget at yde mere støtte, hvis det var muligt. Gdynia skibsværftskoncern pegede også på, at selv om Kommissionen definerede omstrukturingsomkostningerne snævert (dvs. uden værftets driftsomkostninger), ville disse omkostninger uden statsstøtte stadigvæk have en finansieringskomponent på omkring 30 %, hvilket stemmer overens med omstrukturingsrammebestemmelserne fra 1999 ⁽⁹⁾.
- (68) Gdynia skibsværftskoncern gjorde også gældende, at statsstøtten til koncernen ikke fordrejede konkurrencen i Europa, idet den reelle konkurrencetrussel kom fra Fjernøsten. Støttemodtageren anerkendte, at der også bygges containerskibe på andre europæiske værfter, især i Tyskland, men hævdede, at der var tale om skibe af en helt anden art, både med hensyn til konstruktion og tekniske specifikationer.
- b) Bemærkninger fra andre interesserede parter
- (69) Danmark og Danske Maritime støttede Kommissionens bestræbelser på at sikre, at ydelse af statsstøtte sker i overensstemmelse med de gældende regler. De pegede på, at flere danske skibsværfter på grund af den hårde konkurrence havde måttet lukke eller stod over for en konkurs, uden at der var ydet nogen statsstøtte. De bekræftede også, at de skibe, der bygges på de danske værfter, svarer til, hvad der bygges på de polske, og at de danske værfter derfor kunne blive ramt af unfair konkurrence. Danmark opfordrede også indtrængende Kommissionen til at kræve en kapacitetsnedsækning i Gdańsk skibsværft, således at statsstøtten ikke blev brugt til at øge overkapaciteten i verden yderligere.
- (70) Ray Car Carriers, som er Gdynia skibsværftskoncerns største kunde og desuden minoritetsaktionær i Gdańsk skibsværfts moderselskab, understregede, hvor stor betydning koncernen har for selskabets egne aktiviteter i kraft af de kontrakter, det har med værftet.
- (71) Fagforbundet Solidaritet fremhævede behovet for en hurtig omstrukturering af værftet i betragtning af forværringen af dets situation. Fagforbundet beskrev nogle af de omstrukturingsforanstaltninger, der allerede var gennemført på værftet, og udtrykte den overbevisning, at værftet i kraft af sin teknologi og arbejdsstyrke kunne blive et af de rentable skibsværfter i Europa. Det var derfor nødvendigt at yde statsstøtte til gennemførelse af omstrukturingsplanen.
- (72) Den polske brancheorganisation for skibsværfter, Okręto-towe, forklarede årsagerne til værftets vanskeligheder og tilkendegav sin støtte til omstruktureringen og statsstøtten hertil.
- c) Bemærkninger fra Polen
- (73) Ligesom Gdynia skibsværftskoncern fremsatte Polen bemærkninger til såvel spørgsmålet om Kommissionens kompetence og støttens forenelighed med fællesmarkedet.
- (74) Polen fremsatte ingen yderligere bemærkninger angående omlægningen af den offentlige gæld efter kapitel 5a-ordningen. I sit svar på bemærkningerne fra Gdynia skibsværftskoncern gav Polen imidlertid udtryk for uenighed i koncernens fortolkning af polsk lovgivning.
- (75) Med hensyn til de foranstaltninger, der er anført i del B i bilag II til åbningsbeslutningen, anfægtede Polen ikke de konklusioner, Kommissionen havde draget i sin åbningsbeslutning.
- (76) Med hensyn til den nye støttes forenelighed med fællesmarkedet anførte Polen, at omstrukturingsplanen fra marts 2004 udgjorde et sundt økonomisk grundlag for værftets omstrukturering. Polen erkendte, at omstruktureringen var foregået med begrænsede økonomiske midler, men hævdede, at den allerede havde forbedret værftets finansielle situation. Desuden gav de polske myndigheder en kort beskrivelse af omstrukturingsforanstaltningerne i omstrukturingsplanen fra marts 2004 som belæg for, at der ikke alene var tale om en finansiell omstrukturering. Polen forsvarede de kompenserende foranstaltninger, der var indeholdt i omstrukturingsplanen fra marts 2004 og gennemført inden for Gdynia skibsværftskoncern. Med hensyn til kravet om, at støtte skal begrænses til det nødvendige minimum, udtalte Polen, at støtten ikke blev brugt til andet end omstrukturering, og hævdede, at støtteintensiteten lå på 31 %, beregnet i procent af de samlede omstrukturingsomkostninger, inklusive driftsomkostninger. Polen gjorde gældende, at den planlagte kapitaltilførsel fra Gdynia skibsværft til Gdańsk skibsværft, genforhandlingen af kontraktpriser og det kumulerede overskud og den positive cashflow, værftet ville generere i fremtiden, burde anses for at udgøre dets »eget bidrag«.
- (77) De polske myndigheder gav en detaljeret beskrivelse af, hvordan KUKÉ's garantiordning fungerer, og fremførte, at disse garantier var blevet stillet på markedsvilkår og derfor ikke udgjorde statsstøtte.

⁽⁹⁾ Støttemodtageren hævder, at det er 1999-rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (EFT C 288 af 9.10.1999, s. 2), der finder anvendelse i denne sag.

4. Kronologisk beskrivelse af væsentlige begivenheder efter Kommissionens åbningsbeslutning

- (78) I det følgende gives en opsummering af Kommissionens undersøgelser og de begivenheder, der fandt sted under disse undersøgelser.
- (79) I deres svar på Kommissionens åbningsbeslutning argumenterede de polske myndigheder i efteråret 2005 på to fronter. For det første anfægtede de Kommissionens kompetence med hensyn til de foranstaltninger, som i åbningsbeslutningen var identificeret som ny støtte, og for det andet gjorde de gældende, at selv hvis der var tale om ny støtte, var der tale om omstrukturingsstøtte, som var forenelig med fællesmarkedet. Gdynia skibsværftskoncerns reaktion på Kommissionens åbningsbeslutning var stort set den samme. Begge reaktioner er beskrevet ovenfor.
- (80) Til støtte for sin påstand om støttens forenelighed henviste Polen til den 2004-omstrukturingsplan for Gdańsk skibsværft, som Kommissionen havde fået forelagt i oktober 2004, og i forbindelse hvormed Kommissionen havde indledt den formelle undersøgelsesprocedure, fordi den nærede tvivl om dens troværdighed og pålidelighed. Kommissionen granskede imidlertid omstrukturingsplanen fra 2004 meget grundigt og søgte bistand fra en ekstern ekspert. Kommissionen drog den konklusion, at omstrukturingsplanen fra 2004 ikke opfyldte nogen af de betingelser, der i de relevante rammebestemmelser kræves opfyldt for godkendelse af omstrukturingsstøtte. På et møde den 22. februar 2006 redegjorde Kommissionen for sine væsentligste tvivlsspørgsmål over for de polske myndigheder. Som de største svagheder ved omstrukturingsplanen fra 2004 pegede Kommissionen på det lave investeringsniveau, det lave planlagte produktivetsniveau, de høje produktionsomkostninger, især i relation til generalomkostningerne, og den utilstrækkelige styrkelse af værftets eget kapitalgrundlag. Støtten til værftet måtte betragtes som driftsstøtte til gældsoplægning og sikring af værftets fortsatte drift.
- (81) I december 2005 erfarede Kommissionen fra offentligt tilgængelige kilder ⁽¹⁰⁾, at man havde oprettet et offentligt ejet holdingselskab, Korporacja Polskie Stocznia »KPS«, med det formål at få samlet de tre største skibsværfter i Polen, nemlig værfterne i Gdynia, Gdańsk og Szczecin, under én hat (»konsolideringsplanen«). KPS' vigtigste opgave var at skaffe finansiering til skibsværfternes produktion. Polen underrettede ikke på noget tidspunkt under sagsbehandlingen Kommissionen om denne konsolideringsplan, hverken før eller efter åbningsbeslutningen.
- (82) Samtidig hørte Kommissionen forlydender i pressen om, at der var forhandlinger i gang om at sælge skibsværfterne i Gdynia og Gdańsk til strategiske investorer og adskille de to værfter, der indtil da havde opereret som en og samme koncern. Kommissionen anmodede i brev af 13. januar 2006 de polske myndigheder om en nærmere redegørelse for, hvad der egentlig var deres strategi for Gdynia skibsværftskoncern.
- (83) Polen forklarede i brev af 20. februar 2006, at konsolideringsplanen rent faktisk tidligere havde været under overvejelse, men var blevet forkastet, og at der om kort tid ville blive fastlagt en ny omstrukturingsstrategi for den polske værftssektor.
- (84) På mødet den 22. februar 2006 og i brev af 13. marts 2006 underrettede de polske myndigheder Kommissionen om, at omstrukturingsplanen for Gdańsk skibsværft fra 2004 var blevet forældet og nu måtte ændres. De polske myndigheder lovede at fremlægge en ændret omstrukturingsplan senest i juni 2006. De fremlagde desuden hovedtrækkene i en ny omstrukturingsstrategi for den polske værftssektor. Først skulle Gdańsk skibsværft snarest muligt udskilles fra Gdynia skibsværftskoncern. Dernæst ville regeringen tillade en tilførsel af privat kapital til Gdańsk skibsværft med en fuldstændig privatisering af værftet som det langsigtede mål.
- (85) Kommissionen modtog det første udkast til 2006-omstrukturingsplanen den 9. juni 2006. Efter at have besøgt værftet og indhentet den eksterne konsultants udtalelse gav Kommissionen udtryk for alvorlig tvivl angående dette udkast på sit besøg på værftet den 14. juni 2006 og i et brev af 17. juli 2006, bl.a. fordi den ikke mente, at omstrukturingsplanen var gennemførlig og ville sætte værftet i stand til at genoprette sin langsigtede rentabilitet uden uforholdsmæssige konkurrencefordrejninger. Kommissionen pegede på, at omstrukturingsstrategien ikke så ud til at være baseret på en grundig analyse af den hidtidige rentabilitet af værftets forskellige aktiviteter, men i stedet byggede på en betydelig ekspansion af skibsbygningsaktiviteterne, at der ikke var nogen reelle udsigter til at få finansieret omstruktureringen uden statsstøtte, og at planen endelig, i betragtning af dens ekspansionistiske karakter, helt klart ikke opfyldte kravet om kompenserende foranstaltninger. Under henvisning til den fortsatte afhængighed af skibsfinansieringsgarantier fra KUKI, som er et statsligt organ, advarede Kommissionen værftet og de polske myndigheder om, at disse garantier udgjorde statsstøtte.
- (86) Til trods for disse advarsler adskilte den 2006-omstrukturingsplan, som Polen omsider fremlagde i september 2006, altså med to måneders forsinkelse, sig ikke væsentligt fra det første udkast.

⁽¹⁰⁾ Protokolreferat fra kabinetsmøder den 25. januar 2005 og 5. oktober 2005, offentliggjort på internettet.

- (87) I august 2006 blev aktiemajoriteten i Gdańsk skibsværft overtaget af ARP og dets datterselskab Centrala Zaopatrzenia Hutnictwa gennem en konvertering af gæld til aktier (Gdynia skibsværfts aktier i Gdańsk skibsværft var stillet som sikkerhed for et lån fra ARP til Gdynia skibsværft, hvoraf en del forfaldt i juni 2006). Derved blev Gdańsk skibsværft udskilt fra Gdynia skibsværftskoncern.
- (88) På et møde den 7. december 2006 og i brev af 29. januar 2007 oplyste Kommissionen de polske myndigheder om, at konklusionen efter den foreløbige gennemgang var, at 2006-omstruktureringsplanen for Gdańsk skibsværft ikke opfyldte nogen af betingelserne for, at omstruktureringsstøtten kunne godkendes efter de nugældende rammebestemmelser.
- (89) De polske myndigheder meddelte på dette møde, at de agtede at privatisere Gdańsk skibsværft. Polen oplyste, at privatiseringsprocessen skulle være afsluttet inden juni 2008. I et brev af 28. februar 2007 lovede Polen at privatisere Gdańsk skibsværft inden udgangen af 2007. Indtil privatiseringsdokumenterne forelå, anmodede Polen Kommissionen om at afgive en udtalelse om de nødvendige kompenserende foranstaltninger for Gdańsk skibsværft for at give interesserede investorer et korrekt billede.
- (90) I de efterfølgende måneder havde ledelsen i Gdańsk skibsværft drøftelser med forskellige potentielle investorer med det formål at finde en strategisk investor til værftet, som ville købe de nyudstedte aktier i virksomheden og dermed tilvejebringe de nødvendige midler til omstruktureringen og overtage kontrollen over den.
- (91) Samtidig førte Kommissionen i overensstemmelse med en aftale med de polske myndigheder indgået i december 2006 intensive drøftelser med de polske myndigheder og Gdańsk skibsværft for at få fastlagt de nødvendige kompenserende foranstaltninger. I et brev af 28. februar 2007 lovede Polen at lukke en bedding på Gdańsk skibsværft, når de resterende ordrer var blevet afviklet, dvs. fra januar 2010.
- (92) Kommissionen anmodede Gdańsk skibsværft om oplysninger til afklaring af, hvorvidt dette forslag udgjorde en reel kompenserende foranstaltning. Da de fremsendte oplysninger ikke var fuldstændige og ikke gav belæg for, at de af Polen foreslåede kompenserende foranstaltninger for værftet var tilstrækkelige, vedtog Kommissionen den 19. juli 2007 en beslutning efter artikel 10, stk. 3, i forordning (EF) nr. 659/1999 og påbød Polen at give de oplysninger, der var nødvendige for at afklare spørgsmålet om kompenserende foranstaltninger i Gdańsk skibsværft.
- (93) De polske myndigheder svarede med brev af 20. august 2007 og gjorde gældende, at det ikke kunne komme på tale at lukke mere end en bedding, da det ville gøre det umuligt at genoprette værftets langsigtede rentabilitet. Men den rapport, der blev fremlagt til støtte for denne holdning, byggede på den antagelse, at der ikke ville blive gennemført nogen omstrukturerings- eller tilpasningsforanstaltninger, efter at beddingen var blevet nedlagt. Polen pegede også på, at værftets fremtidige ejer måske ville overveje at købe et nyt søsætningsanlæg, eftersom værftet havde lejet de beddinger, det hidtil havde brugt, fra andre. I brev af 3. oktober 2007 anførte Kommissionen derfor, at spørgsmålet om de nødvendige kompenserende foranstaltninger stadigvæk var uafklaret, og at Polen behørigt skulle underrette potentielle investorer, der var interesserede i at overtage Gdańsk skibsværft, om den statsstøtte, det havde modtaget efter Polens tiltrædelse af Den Europæiske Union, og om nødvendigheden af at udarbejde en troværdig omstruktureringsplan baseret på reelle kompenserende foranstaltninger. De polske myndigheder foreslog også, at de nødvendige kompenserende foranstaltninger og måden, hvorpå de skulle gennemføres, skulle aftales med værftets nye ejer.
- (94) I september 2007 udbød de polske myndigheder de nye aktier i Gdańsk skibsværft efter aktiekapitalforhøjelsen til tegning i overensstemmelse med, hvad der var blevet vedtaget på den ekstraordinære generalforsamling den 10. august 2007. ISD Polska, som er et datterselskab af den ukrainske stålproducent Donbas og i forvejen var minoritetsaktionær i Gdańsk skibsværft, afgav i november 2008 et bindende tilbud på at købe de nye aktier. De nye aktier, der blev tegnet, blev registreret af den kompetente ret i januar 2008. ISD Polska købte tillige størsteparten af de eksisterende aktier i Gdańsk skibsværft fra Gdynia skibsværft, ARP og dets datterselskab Cenzin. Fra januar 2008 besad ISD Polska 79 % af aktierne i Gdańsk skibsværft. I april 2008 oprettede ISD Polskas moderselskab et nyt datterselskab, ISD Stocznia. Derefter blev aktierne i Gdańsk skibsværft overført fra ISD Polska til ISD Stocznia, der blev den formelle ejer af Gdańsk skibsværft.
- (95) Den 24. januar 2008 fandt det første møde sted mellem de polske myndigheder, Kommissionen og Gdańsk skibsværfts nye majoritetsaktionær, ISD Polska. Derefter fulgte intensive tekniske drøftelser om den nye majoritetsaktionærs planer for værftets omstrukturering. Den 11. februar og den 18. marts 2008 fandt der yderligere møder sted mellem de polske myndigheder og repræsentanter for ISD Polska og Kommissionen.
- (96) Som svar på Kommissionens anmodning om oplysninger fremlagde Polen adskillige dokumenter, som i grove træk skitserede ISD Polskas alternative strategier i relation til statsstøttesagen.

- (97) For det første modtog Kommissionen et sammenfattende notat, der belyste visse aspekter ved ISD Polska omstrukturingsstrategi for værftet og var baseret på den antagelse, at statsstøtten (20 mio. EUR ifølge ISD Polska) ville blive tilbagebetalt. Det var angiveligt, hvad der havde dannet grundlag for ISD Polska beslutning om at overtage værftet. ISD Polska oplyste siden på et møde den 18. marts 2008, at dette alternativ ikke længere var under overvejelse, eftersom det statsstøttebeløb, der skulle tilbagebetales, var højere, end hvad ISD Polska oprindeligt havde anslået.
- (98) For det andet modtog Kommissionen et udkast til forretningsplan baseret på, at omstrukturen blev gennemført i overensstemmelse med rammebestemmelserne. Efter dette scenarie skulle værftet fordele sine aktiviteter mellem følgende tre områder: skibsbygning som kerneområde, produktion af vindmøller og produktion af stålstrukturer. Hvad værftets kapacitet angår, skulle aktiviteterne indtil 2012 gennemføres på de tre eksisterende beddinger, som fra 2013 skulle erstattes af en ny flydedok. Udkastet til forretningsplan opererede med investeringer på 183 mio. EUR.
- (99) For det tredje modtog Kommissionen en kort analyse fra ISD Polska, der angiveligt skulle vise, at en omgående lukning af to beddinger og en produktionsindskrænkning fra 2013 ville forhindre værftet i at genoprette sin rentabilitet.
- (100) Ingen af de ovennævnte dokumenter fremlagt af de polske myndigheder efter privatiseringen kan anses for at udgøre en omfattende og sammenhængende omstrukturingsplan som krævet i rammebestemmelserne.
- (101) I et brev af 22. april 2008 opfordrede Kommissionen igen Polen til at fremlægge et udkast til en plan for en omfattende omstrukturering af værftet. Da de indkomne oplysninger blev anset for at være utilstrækkelige, vedtog Kommissionen den 23. maj 2008 en beslutning⁽¹¹⁾ efter artikel 10, stk. 3, i forordning nr. 659/1999, hvori den påbød Polen at fremsende al dokumentation samt alle oplysninger og data, der var nødvendige for at vurdere, om Gdańsk skibsværfts rentabilitet kunne genoprettes, og i så fald hvornår, om der ville blive iværksat yderligere kompenserende foranstaltninger, om statsstøtten ville blive begrænset til det nødvendige minimum, og hvilket egetbidrag der ville blive ydet uden statsstøtte, som krævet i rammebestemmelserne, altså kort sag alle oplysninger til brug for vurderingen af, om omstrukturingsstøtten til Gdańsk skibsværft ville være forenelig med fællesmarkedet. Fristen for fremsendelse af disse oplysninger var sat til den 26. juni 2008.
- (102) På et møde den 10. juni 2008 kom det frem, at de polske myndigheder førte intensive drøftelser med ISD Polska og Gdańsk skibsværft om eventuelt køb af Gdynia skibsværft og en fusion mellem de to værfter. Polen foreslog kompenserende foranstaltninger i det fusionerede værft og oplyste, at den nye investor havde forlangt yderligere statsstøtte som betingelse for at deltage i privatiseringen af Gdynia skibsværft. Polen meddelte desuden Kommissionen, at ISD Polska var i færd med at udarbejde en fælles omstrukturingsplan for begge værfter, som Kommissionen ville få forelagt senest den 26. juni 2008 efter det ovennævnte oplysningspåbud.
- (103) På de polske myndigheders anmodning meddelte Kommissionen på mødet den 10. juni 2008 og igen på mødet den 13. juni 2008 Polen og ISD Polska, at der var en række rammebetingelser, der måtte være opfyldt, hvis ISD Polska skulle købe Gdynia skibsværft med det formål at drive det sammen med værftet i Gdańsk. Disse rammebetingelser bestod i, at ISD Polska ville skulle fremlægge en fælles omstrukturingsplan for begge værfter senest den 26. juni 2008, yde et væsentligt bidrag til omstrukturingsomkostningerne og træffe reelle kompenserende foranstaltninger i overensstemmelse med de relevante rammebestemmelser. Kommissionen udtalte, at ISD Polska foreslåede bidrag til omstrukturingsomkostningerne var utilstrækkeligt, i betragtning af den statsstøtte, de to værfter tidligere havde modtaget, og den yderligere statsstøtte, ISD Polska havde ansøgt om i forbindelse med privatiseringen.
- (104) Den 26. juni 2008 fik Kommissionen tilsendt et udkast til omstrukturingsplan dateret juni 2008 og udarbejdet af ISD Polska — planen, der bar titlen »Omstrukturingsplan for det nye Gdańsk-Gdynia skibsværft«, indeholdt en fælles omstrukturingsstrategi for værfterne i Gdańsk and Gdynia (»ISD's fælles omstrukturingsplan«).
- (105) Den 12. september 2008 fremsendte Polen den endelige »Omstrukturingsplan for det nye Gdańsk-Gdynia skibsværft« udarbejdet af ISD Polska (»den fælles omstrukturingsplan af 12. september«), som i alt væsentligt var en opdateret version af den fælles omstrukturingsplan af 26. juni 2008.
- (106) Den 6. november 2008 afsluttede Kommissionen undersøgelsen af omstrukturingsstøtten til Gdynia skibsværft med den konklusion, at støtten til værftet var uforenelig med fællesmarkedet, og beordrede støtten tilbagesøgt⁽¹²⁾. I sin beslutning afviste Kommissionen den fælles omstrukturingsplan af 12. september, fordi det

(11) Kommissionens beslutning af 23. maj 2008 (K(2008) 2277).

(12) Kommissionens beslutning K(2008) 6771 af 6.11.2008 i sag C 17/2005, Omstrukturingsstøtte til Gdynia skibsværft, endnu ikke offentliggjort.

ikke var blevet godtgjort, at denne plan ville genoprette de to værfters langsigtede rentabilitet som én koncern, at støtten ville være begrænset til det nødvendige minimum, og at der ville blive truffet foranstaltninger til at begrænse de konkurrencefordrejninger, støtten ville afføde.

- (107) I november 2008 modtog Kommissionen et udkast til en særskilt omstruktureringsplan for Gdańsk skibsværft udarbejdet af ISD Polska. Efter intens brevveksling mellem Kommissionen, de polske myndigheder og ISD Polska modtog Kommissionen den 8. maj 2009 den endelige omstruktureringsplan for Gdańsk skibsværft, der bar titlen »Omstruktureringsplan for Gdańsk skibsværft. Revideret version af 5. december 2008« og var dateret 7. maj 2009 (»2009-omstruktureringsplanen«).

5. 2009-omstruktureringsplanen

- (108) 2009-omstruktureringsplanen henviser til den mislykkede 2006-omstruktureringsplan, der ikke formåede at genoprette værftets rentabilitet, og identificerer årsagerne til værftets aktuelle økonomiske vanskeligheder. Der fokuseres på det mislykkede forsøg på at privatisere værftet i 2006 og få dets kapital bragt op på et niveau, der muliggjorde en omstrukturering. Desuden peges der i planen på en række makroøkonomiske faktorer, såsom den polske zlotys øgede værdi i forhold til dollaren, stigningerne i stålpriserne og eksterne faktorer, såsom en høj afvandring af kvalificeret arbejdskraft fra værftet, en høj fraværspcent, dårlig organisation og lav produktivitet.

a) Salgsstrategi

- (109) Planen bygger på den antagelse, at værftet spreder sine aktiviteter. Det antages, at værftet vil forarbejde [... over 100] (*) tusinde tons stål hvert år: [... ca. 15 %] tons til skibsbygning, [... ca. 40 %] tons til vindmølleproduktion og [... ca. 45 %] tons til produktion af stålstrukturer.
- (110) Inden for skibsbygning vil ISD Polska satse på halvfærdige skrog til specialiserede offshore-skibe og seismiske skibe.
- (111) Markedsanalysen tager udgangspunkt i en sammenligning med andre europæiske skibsværfters produktion og Gdańsk skibsværfts hidtidige erfaringer. Ifølge planen skal værftet koncentrere sig om at bygge halvfærdige offshore-skibe og seismiske skibe som underleverandør til andre værfter. 2009-omstruktureringsplanen beskriver

de erfaringer, Gdańsk skibsværft har haft med at bygge skrog til offshore-skibe, og anfører, at værftet ligger inde med ordrer på denne type skibe.

- (112) Ifølge produktionsplanen skal der produceres op til [...] skrog/skibe om året. Værftet har til hensigt at indgå langsigtede samarbejdsaftaler med værfter, der har specialiseret sig i offshore-segmentet, og bygge dele til disse værfters færdige skibe.
- (113) Med hensyn til de aktiviteter, der ikke relaterer til skibsbygning, agter ISD Polska at starte en produktion af vindmøller og stålstrukturer. Ifølge planen skal vindmølleproduktionen påbegyndes i 2012 med [...] vindmøller og fra 2015 øges til [...] vindmøller (med en højde på 80 meter).
- (114) Planen omfatter produktion af forskellige stålstrukturer (f.eks. udliggere, præfabrikater, lagerstrukturer, stålkonstruktioner til byggeindustrien), og produktionen heraf skal starte med [... over 10 000] tons i 2008 og øges til [... over 50 000] tons fra 2013 ⁽¹³⁾.
- (115) Omstruktureringsplanen beskriver den knowhow, ISD Polska (eller andre af virksomhederne i Donbas-koncernen) har inden for stålstrukturer. Der er taget højde for, at en del af produktionen formentlig flyttes fra Huta Częstochowa til Gdańsk skibsværft. I planen opsummeres resultaterne af en markedsundersøgelse foretaget af en uafhængig konsulent om udvikling af stålstrukturproduktionen i Gdańsk skibsværft efter ISD Polskas overtagelse i begyndelsen af 2007. I markedsundersøgelsen forudses der vækst på stålstrukturmarkedet i Europa og især i Polen (f.eks. infrastrukturudvikling med støtte fra strukturfondene). Ifølge planen er der et potentiale for en produktion af stålstrukturer på Gdańsk skibsværft i kraft af den forventede vækst på markedet for stålstrukturer, værftets gode beliggenhed ved Østersøen, der åbner mulighed for billig transport, og de erfaringer, ISD Polska-koncernen har på området.
- (116) ISD Polska startede produktionen af stålstrukturer på Gdańsk skibsværft umiddelbart efter overtagelsen af værftet. I 2008 afsatte værftet ca. [... over 10] tusinde tons stålstrukturer, hovedsagelig vindmøllekomponenter.
- (117) 2009-omstruktureringsplanen indeholder forskellige prognoser over produktionen af stålstrukturer, jf. nedenstående tabel 2.

⁽¹³⁾ Det blev antaget, at produktionen af udliggere ville stige fra [...] tons i 2008 til [...] tons i 2009, produktionen af lagerstrukturer fra [...] tons i 2008 til [...] tons i 2009, produktionen af stålkonstruktioner til byggesektoren fra [...] til [...] tons i 2011 og produktionen af skibsdele til andre værfter fra [...] til [...] tons i 2011.

(*) Dele af denne tekst er udeladt, fordi der er tale om fortrolige oplysninger. Dette er angivet med prikker i skarpe parenteser.

Tabel 2

Planlagt produktion af stålstrukturer i tons (2009-omstrukturingsplanen)

Produkt	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Udliggere	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Præfabrikater	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Lagerstrukturer	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Stålstrukturer til byggesektoren	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
I alt	[... over 10 000]	[...]	[...]	[...]	[...]	[... over 50 000]	[... over 50 000]

b) Industriel og driftsmæssig omstrukturering

(118) I 2009-omstrukturingsplanen anføres det, at værftets produktionsaktiver er blevet betydeligt forringet og nu svarer til, hvad der var standarden på europæiske værfter i begyndelsen af 1990'erne. De planlagte investeringer udgør [... under 100] mio. PLN i skibsbygning og [... ca. 200] mio. PLN i andre aktiviteter end skibsbygning ([...] mio. PLN i vindmøller og [...]) mio. PLN i stålstrukturer).

(119) Investeringerne i skibsbygning vil blive gennemført i perioden fra 2009 til 2011. De vigtigste investeringer ⁽¹⁴⁾ skal foretages i nye søsætningsinfrastrukturer, portaler til pladeskæring og pladebearbejdning samt ventilation. Sammen med organisatoriske ændringer skulle disse investeringer give en produktivitetsforbedring fra de nuværende 45 mandtimer/kbt til målproduktiviteten på 27 mandtimer/kbt ⁽¹⁵⁾.

(120) De vigtigste organisatoriske ændringer skal foretages inden for salg (kontrakter), indkøb af materialer og tjenesteydelser, projekteringskapacitet, HR og informationsteknologi.

(121) I 2009-omstrukturingsplanen forudses der oprettet et planlægningscenter, der skal have til opgave at sikre en effektiv produktionsplanlægning på alle organisationsniveauer i værftet. Formålet er at råde bod på mangler i planlægning, tidsplaner, budgettering og overvågning af produktionsprocessen.

(122) Med hensyn til kontraktindgåelse har ISD Polska til hensigt at indføre indekseringsklausuler for at beskytte værftet mod prisstigninger på materialer og lønninger ved at overføre risikoen herfor til rederierne. Desuden agter værftet at reducere bøderne for leveringsforsinkelser. Det er meningen, at værftet skal indføre en ny

standardkontrakt. Uddrag af en række eksisterende skibsbygningskontrakter var vedlagt omstrukturingsplanen, som belæg for, at værftet er i stand til at forhandle sig frem til indekseringsklausuler til sikring mod udsving i stålpriserne.

(123) Værftet har til hensigt at indføre den nødvendige infrastruktur til at sikre sig mod risikoen ved kursudsving efter at have identificeret de omkostninger og indtægter, der afføder valutakursrisici, og fastlagt, hvad den acceptable eksponering over for disse risici vil være. Ifølge omstrukturingsplanen skal denne indsats bygge på fire hovedelementer: inddragelse af kursrisici ved definitionen af værftets strategi (fastlæggelse af risikotolerancen, risikostyring), tilpasning af den organisatoriske struktur, brug af informationsteknologi og iværksættelse af en række risikobegrænsningsmetoder (naturlig hedging, indekseringsklausuler i kontrakter og køb af finansielle produkter såsom valutaoptioner og forwardkontrakter). I planen gives der en indgående beskrivelse af den valutakurs-hedging, der foreslås iværksat. Planen peger på tre hedginginstrumenter, som værftet bør benytte (naturlig hedging, f.eks. forwardkontrakter og valutaoptioner), kvantificerer ordrebeholdningens eksponering over for valutarisici frem til 2012 og anslår på grundlag heraf omkostningerne ved denne hedging. I overensstemmelse med planen har ISD Polska taget kontakt til en række banker, som med henblik på udarbejdelse af hedgingtilbud anmodede ISD om at fremlægge en tilfredsstillende hedgingstrategi. Ifølge planen skal denne strategi opstilles i løbet af omstruktureringens første seks måneder.

(124) I relation til produktionen er målet at nå frem til en løsning på de problemer med en ineffektiv logistik, der skyldes de store afstande mellem præfabrikationsområdet og skibsbygningsanlæggene. Ifølge planen skal der foretages ændringer i værftets indretning og i skibsbygnings-teknologien. For at afkorte skibenes produktionscyklus skal værftet arbejde på at optimere materialeforsyningen og bringe produktionsprocessen til at fungere mere gnidningsløst, bl.a. ved at den potentielle arbejdskraftreserve, der opstår på grund af skibsbygningsaktivitetens konjunkturbetonede karakter, sættes ind i den mere fleksible produktion af stålstrukturer.

⁽¹⁴⁾ En fuldstændig liste over alle investeringer findes i tabel 27 og 28, s. 138 og s. 96-97 i ISD Polska's 2009-omstrukturingsplan.

⁽¹⁵⁾ S. 42 og s. 247 i ISD Polska's 2009-omstrukturingsplan.

- (125) Med hensyn til materialeindkøb og -forvaltning er det overordnede mål at få bragt omkostningerne ned. Omstruktureringsforanstaltningerne omfatter etablering af én samlet materialedatabase, indkøb på grundlag af produktionsplanen, rammeaftaler og elektroniske auktioner i besparelsesøjemed, lagerstyring, indhentning af mindst tre tilbud før hvert indkøb, indkøbssamarbejde med Huta Częstochowa osv.
- (126) På it-området har værftet planer om at rekruttere og oplære kvalificerede medarbejdere, gøre øget brug af og modernisere den eksisterende it-teknologi og indføre ét fælles it-system på værftet, der er fælles for alle eller næsten alle organisatoriske enheder.
- (127) På personaleområdet er målet at få løst problemerne med den høje udskiftnings- og fraværsprocent. ISD Polska har planer om at samarbejde med et lokalt rekrutteringsfirma. På det interne plan omfatter planen en karriereudviklingspolitik, indførelse af et incitamentbaseret lønsystem (kontrol med overtid, evaluering af medarbejderne, kontrol med fravær, projektorienteret aflønning på basis af kvalitet og overholdelse af tidsfrister) og udvikling af en virksomhedsidentitet. I planen anføres det, at antallet af medarbejdere skal nedbringes.
- (128) Ved udgangen af 2008 beskæftigede virksomheden 2 235 ansatte. Medarbejderantallet er med andre ord blevet reduceret med 658 ansatte, fra de 2 893 ved udgangen af 2006.
- (129) Ifølge planen skal antallet af ansatte, der er direkte beskæftiget med produktion, ved udgangen af 2011 være reduceret med [...], og antallet af ansatte inden for administrationen og andre fastansatte skal reduceres med [...]. På den anden side har virksomheden planer om gradvis at øge antallet af ansatte inden for andre aktiviteter end skibsbygning med ca. [...] ansatte (i 2013) inden for vindmølleproduktion og med [...] medarbejdere (i 2013) inden for stålproduktion. Virksomhedens arbejdsstyrke vil som resultat heraf blive nedbragt med [...]. Det planlagte beskæftigelsesmål inden for skibsbygning er på [... under 1 500] ansatte.
- (130) Den reviderede plan indeholder en beregning af omkostninger og virkninger af omstruktureringerne i arbejdsstyrken.
- (131) Inden for projektering skal der ifølge planen gennemføres en rationalisering, og projekteringsaktiviteten skal knyttes bedre sammen med produktionsprocessen. Der opereres i planen med indkøb af nye instrumenter og systemer til projekteringsafdelingen, men inden for skibsbygning er det meningen, at der skal være tale om standardiserede projekter for dermed at reducere omkostningerne ved nyprojektering.
- (132) Planen indeholder desuden en kort, generel beskrivelse af, hvilke virkninger der ønskes opnået af de organisatoriske omstruktureringsforanstaltninger, og som en grov størrelsesorden herfor angives det, at disse foranstaltninger vil give en produktivitetsforbedring på ca. 12 mandtimer/kbt⁽¹⁶⁾.
- c) Finansiell omstrukturering
- (133) Med hensyn til den finansielle omstrukturering opereres der i planen med ny statsstøtte i form af en kapitalindsprøjtning på 46,7 mio. PLN og et lån på 103,3 mio. PLN. Nominelt bliver der tale om ny støtte på i alt 150 mio. PLN (nominelt).
- d) Omstruktureringsomkostninger og egetbidrag
- (134) 2009-omstruktureringsplanen anslår Gdańsk skibsværfts hidtidige omstruktureringsomkostninger (efter 1. maj 2004) til 405 mio. PLN. De planlagte investeringer beløber sig til [... ca. 300] mio. PLN. Ifølge planen skal der tilbagebetales 95,3 mio. PLN i akkumuleret gæld til det offentlige og [...] mio. PLN i akkumuleret privat gæld. Omkostningerne ved personaleomstruktureringen anslås til [...] mio. PLN. Desuden antages det, at der bliver behov for [...] mio. PLN til at få skabt balance i værftets finanser (dækning af tidligere underskud, sikring af en tilstrækkelig likviditet og kapital). Omstruktureringsomkostningerne anslås i alt at ville udgøre [... over 1 000] mio. PLN.
- (135) Det forudsættes i planen, at [... ca. 500] mio. PLN vil blive finansieret uden statsstøtte, dvs. som egetbidrag. Dette beløb omfatter en kapitaltilførsel fra ISD Polska på 305 mio. PLN (allerede bogført og indbetalt), [...] mio. PLN fra salg og leasing af aktiver, værftet ikke har brug for, og [...] mio. PLN fra et investeringslån, der skal optages på markedet til finansiering af investeringerne i de ikke-skibsbygningsrelaterede aktiviteter.
- (136) Hvad angår indtægter fra salg og leasing af aktiver, har værftet planer om at sælge sine aktier i Kuznia Gdańsk ([...] % af aktierne). Værftet har indledt forhandlinger med interesserede købere og modtaget et tilbud på aktierne, som der er taget hensyn til i omstruktureringsplanen. Tilbuddet lød på [...] mio. PLN. Desuden agter værftet at lease aktiver ud til virksomheder i nærheden, som det samarbejder med, hvilket (på basis af eksisterende leasingaftaler) anslås at give en årlig indtægt på [...] mio. PLN fra bortforpagtning af jord (2009-2012) og [...] mio. PLN fra leasing af produktionsanlæg (2009-2012).

⁽¹⁶⁾ Figur nr. 38, s. 141 i ISD's fælles omstruktureringsplan.

- (137) Med hensyn til investeringslånet på [...] mio. PLN til udvikling af vindmølleproduktionen bemærkes, at denne aktivitet vil blive varetaget af et særligt selskab oprettet i dette øjemed.
- (138) Som dokumentation for, at vindmølleproduktionen vil kunne tiltrække ekstern kapital, fremlagde de polske myndigheder betingede tilsagn fra to banker afgivet den 1. juni 2009 om at yde ISD Stocznia lån til dette projekt. Efter en gennemgang af forretningsplanerne for vindmølleproduktionen og de finansielle prognoser erklærede bankerne, at de anså de finansielle antagelser, der lå til grund for denne forretningsplan, for at afspejle de aktuelle markedsvilkår, og de mente, at der lå et betydeligt potentiale i vindmølleproduktion, og fandt projekterne rentable og gennemførlige.
- (139) Bankernes tilsagn om at skaffe finansiering til vindmølleprojektet blev afgivet på følgende betingelser: a) at Kommissionen godkendte 2009-omstrukturingsplanen for Gdańsk skibsværft, b) at ISD Stocznia ville opnå alle de administrative godkendelser, der er nødvendige for at realisere vindmølleprojektet, c) at der blev stillet

sikkerhed i form af pant i et bestemt område af Gdańsk skibsværft, og d) at bankens udlånsudvalg og bestyrelse godkendte finansieringen. En af bankerne har udtalt, at den er villig til at finansiere op til [...] mio. PLN, og den anden er rede til at tilvejebringe op til [...] mio. PLN, dvs. i alt [...] mio. PLN. Desuden har de polske myndigheder fremlagt en aftale mellem de to banker og ISD Stocznia, hvori bankerne erklærer sig villige til at yde et konsortiallån eller to parallelle lån til finansiering af projektet. Bankerne har bekræftet, at deres finansiering vil blive ydet i overensstemmelse med gældende markedsvilkår og uden nogen statsgaranti.

e) Finansielle prognoser

- (140) De finansielle prognoser i planen er baseret på følgende antagelser, der hovedsagelig bygger på eksterne eksperterers skøn.
- (141) De antagelser, der ligger til grund for de finansielle prognoser i 2009-omstrukturingsplanen, er angivet i tabel 3.

Tabel 3

Antagelser lagt til grund for de finansielle prognoser i 2009-omstrukturingsplanen

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inflation	1,80 %	2,13 %	2,44 %	2,31 %	2,28 %	2,26 %	2,24 %	2,19 %	2,15 %	2,11 %
WIBOR 3M	3,42 %	3,34 %	3,69 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %	3,85 %
USD/PLN	3,00	2,70	2,50	2,35	2,32	2,32	2,32	2,32	2,32	2,32
EUR/PLN	3,90	3,75	3,50	3,30	3,25	3,25	3,25	3,25	3,25	3,25
Stålpriser (EUR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ændringer i energipriser	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %

- (142) Antagelserne angående forbrugerpriserne og den årlige gennemsnitlige WIBOR 3M var baseret på Global Insights prognose fra 6. februar 2009⁽¹⁷⁾. Valutakursprognoserne bygger på en Goldman Sachs-rapport, hvori det blev forudsat, at PLN-kursen inden for de kommende fire år ville stige over for euroen og komme op på kurs 3,25.

tagernes lønforventninger, og at det derfor er rimeligt at antage, at lønstigningerne vil være beskedne i de kommende år.

Skibsbygning

- (143) I planen er der taget højde for lønstigninger inden for skibsbygning. Lønningerne anslås at blive [...] ca. 15 % højere i 2009 end i 2007. I de efterfølgende år forudses der lønstigninger på [...] % p.a. I omstrukturingsplanen anføres det, at finanskrisen og afviklingen af de andre to polske værfter i Szczecin og Gdynia har påvirket arbejds-

- (144) De finansielle prognoser er baseret på den antagelse, at skibsbygningsaktiviteten med levering af 6 halvfærdige offshore-skibe om året vil tegne sig for 30 % af værftets indtægter. Indtægtsprognosen bygger på de priser, der er aftalt i værftets eksisterende kontrakter, hensigtserklæringer og andre kilder på markedet. I planen regnes der med, at indtægterne fra skibsbygning vil beløbe sig til [...] over 300] mio. PLN i 2009 og [...] ca. 300] mio. PLN p.a. i perioden 2011-2015. I løbet af hele omstrukturingsperioden regner værftet med at generere indtægter ([...] mio. PLN i 2009, [...] mio. PLN i 2010, [...] mio. PLN i 2011 og over [...] mio. PLN i det efterfølgende år). Der forventes en positiv cashflow fra 2009, og

⁽¹⁷⁾ Bilag 16 til 2009-omstrukturingsplanen.

skibsbygningsaktivitetens samlede nettonutidsværdi for 2009-2018 anslås, også under hensyntagen til disse investeringers residualværdi, til [...] mellem 400 og 500] mio. PLN. Der ventes en intern forrentning på [...] over 20 %].

Vindmølleproduktionen

- (145) Der regnes i omstruktureringsplanen med, at vindmølleproduktionen vil starte i 2012 med en produktion på [...] vindmøller og derefter stige til [...] vindmøller i 2013 og [...] vindmøller i 2014, og at målkapaciteten på [...] vindmøller vil blive nået i 2015.
- (146) I planen antages det, at vindmølleproduktionen vil give indtægter på [...] mio. PLN i 2012, som i årene derefter vil blive øget til over [...] mio. PLN fra og med 2015. Værftet har fremlagt dokumentation for, at det vil være i stand til at skaffe de nødvendige materialer fra ISD-koncernen i europriser. Eftersom materialerne kommer til at tegne sig for [...] % af omkostningerne ved vindmølleproduktionen, anses det ikke for at være nødvendigt med nogen yderligere hedging for denne aktivitet.
- (147) Vindmølleproduktionen anslås at ville få en nettonutidsværdi på [...] over 200] mio. PLN, og den interne forrentning anslås til [...] ca. 20] % (for årene 2009-2018).

Stålstrukturer

- (148) I planen regnes der med en betydelig forøgelse af indtægterne af stålstrukturaktiviteten, som ventes at stige fra [...] mio. PLN i 2009 til [...] mio. PLN i 2010, [...] mio. PLN i 2011, [...] mio. PLN i 2012 og ca. [...] mio. PLN i årene derefter. Bruttoavancerne ventes at stige fra [...] % i 2009 til over [...] % fra 2013. Disse forventninger begrundes i planen med ISD Polska eksisterende knowhow og erfaringer inden for stålstrukturer. Det bemærkes dog også i planen, at de forventede avancer bygger på et konservativt skøn og ligger under ISD Polska faktiske avancer i 2008⁽¹⁸⁾. Den anslåede nettonutidsværdi ligger på [...] ca. 200] mio. PLN for 2009-2018, og den interne forrentning anslås til [...] over 50] % (årligt). Denne høje interne forrentning skyldes, at der i beregningen ikke er taget hensyn til de investeringer, ISD Polska hidtil har foretaget (især kapitalindsprøjtningen i Gdańsk skibsværft på 305 mio. PLN), men den er baseret på indtægterne af stålstrukturproduk-

tion siden 2009. Værftet gør desuden gældende, at denne høje interne forrentning hænger sammen med synergieffekter mellem værftet og ISD-koncernen, som giver garanti for betydelige indtægter af værftets aktiver med selv begrænsede investeringer.

- (149) Værftet har fremlagt dokumentation for, at det vil være i stand til at skaffe de nødvendige materialer fra ISD-gruppen i europriser. Eftersom materialerne kommer til at tegne sig for [...] % af omkostningerne ved stålstrukturproduktionen, er der ikke behov for nogen yderligere hedging ved denne aktivitet.

Konsolideret virksomhed

- (150) Der forventes en amortiseringstid på [...] år (nominelt) og [...] år diskonteret. Ifølge de finansielle prognoser i planen vil investeringerne i diskonteret værdi (under hensyn til ændringerne i pengenes værdi) være amortiseret [...] år efter investorens indtræden, dvs. i 2017. Ved denne beregning er der kun taget hensyn til investorens finansielle engagement ([...] mio. PLN: kapitaltilførsel på 305 mio. PLN og [...] mio. PLN til køb af eksisterende aktier).
- (151) Nettonutidsværdien af det samlede projekt anslås til ca. [...] over 800] mio. PLN i perioden 2009-2018 og den interne forrentning til [...] over 20] %.

- (152) ISD Polska betegner disse resultatforventninger som meget attraktive for investorer. Projektet vil skabe synergieffekter i ISD-koncernen. Alle de tre aktiviteter i Gdańsk skibsværft vil skabe en efterspørgsel efter Huta Czystochowas produkter. Denne vertikale integration vil give Huta Czystochowa et bedre billede af udviklingen i efterspørgslen og også være til gavn for Gdańsk skibsværft, som får garanti for regelmæssige forsyninger, bl.a. også nogle præfabrikater til skibsbygningen, som fremstilles i Huta Czystochowa.

- (153) 2009-omstruktureringsplanen omfatter en sensitivitetanalyse til afdækning af, hvilke virkninger bestemte ændringer i de vigtigste antagelser, der blev lagt til grund for prognosen over EBIDTA over 10 år og det akkumulerede overskud over 10 år, vil få. Planen belyser især de finansielle konsekvenser af følgende risikofaktorer:

⁽¹⁸⁾ Bilag 40 til 2009-omstruktureringsplanen, hvor der tales om rentabiliteten af stålstrukturproduktionen i ISD Huta Czystochowa.

- at zlotykursen stiger til 3,0 over for euroen i 2009-2012
- at arbejdskraftomkostningerne stiger med 200 basispoint i forhold til grundscenariet
- at stålpriserne kommer til at ligge 10 % over det niveau, der blev anslået i grundscenariet
- at effektiviteten bliver lavere end antaget i grundscenariet.

Hvis nogen af disse faktorer indtræffer, vil det forlænge amortiseringstiden fra de [...] år, der blev lagt til grund i grundscenariet, til [...] år. Værftet fremfører, at det viser, at planen ikke er sårbar over for ændringer i markedsvilkårene. I alle scenarier vil projektet have en netto-tidsværdi, der fortsat vil være attraktiv.

f) Undgåelse af uforholdsmæssige konkurrencefordrejninger

- (154) Til begrænsning af statsstøttens konkurrencebegrænsende virkninger indeholder 2009-omstruktureringsplanen følgende foranstaltninger. For det første vil værftet lukke to af de nuværende tre beddinge, som er produktionsaktiver, der bruges til søsætning af skibe og af afgørende betydning for skibsbygningsaktiviteten. Værftet har allerede indgået en leasingaftale for bedding B5 (pr. 1. juli 2009) og bedding B3 (pr. 1. januar 2010).
- (155) For det andet har værftet afgivet tilsagn om ikke at bruge mere end ét søsætningsanlæg. Hvis værftet køber eller på anden vis erhverver (f.eks. ved at leje eller lease) et andet søsætningsanlæg, vil det tage bedding B1 ud af produktionen (hvilket aktuelt vil indebære opsigelse af lejeaftalen med bedding B1's ejer). Enhver anden bedding brugt af værftet vil ikke have en kapacitet på over ca. 100 000 kbt.
- (156) Endelig har værftet lovet at holde sig inden for rammerne af et årligt produktionsloft på 100 000 kbt i 10 år efter denne beslutnings vedtagelse.

6. Statsstøtten til Gdańsk skibsværft

- (157) Ifølge de polske myndigheder har Gdańsk skibsværft siden 1. maj 2004 modtaget en række former for statsstøtte, der er opregnet i tabel 4 nedenfor (efter betragtning 174).

(158) Tabel 4 viser den støtte, der er ydet efter 1. maj 2004, som er datoen for Polens tiltrædelse af EU. Størsteparten af disse foranstaltninger blev anmeldt af Polen ved brev af 13. juli 2007 og 9. januar 2008. En ajourført liste over disse foranstaltninger var vedlagt 2009-omstruktureringsplanen (bilag 12). På denne liste figurerer nogle af de foranstaltninger, der var beskrevet i del B i bilag I til åbningsbeslutningen.

(159) Polen har uddybet oplysningerne om gældsomlægningen efter kapitel 5a. De polske myndigheder har oplyst, at værftet overførte aktiver til operatøren⁽¹⁹⁾ svarende til 31,6 % af værdien af de forpligtelser, der blev overført til ARP Sp. z o.o.⁽²⁰⁾ Ifølge Polen udgør støtteelementet derfor 68,4 % af den nominelle værdi af de aktiver, der blev overført til operatøren. Denne nominelle værdi er angivet i tabel 4 nedenfor.

(160) Statsgarantien, der er nævnt som foranstaltning nr. 16 i tabel 4 nedenfor, blev formelt stillet for Gdynia skibsværftskoncern, men til bygning af skibe på Gdańsk skibsværft. Det oplyste de polske myndigheder i deres brev af 13. juli 2007. Desuden var statsgarantien også med i de oplysninger om statsstøtte til Gdańsk skibsværft, der var indeholdt i 2009-omstruktureringsplanen. Det lån, statsgarantien blev ydet i forbindelse med, blev ydet med en rente svarende til LIBOR 3M + 100 basispoint, mens misligholdelsesrisikoen på tidspunktet for garantiens udstedelse af de polske myndigheder blev anslået til 60 %. Statsgarantien blev stillet mod sikkerhed i form af en blankoveksel udstedet af værftet og en notarialerklæring, hvori værftet indvilligede i en tvangsfuldbyrdelse for et beløb svarende til op til 120 % af garantiens værdi. Staten beregnede en præmie på 0,4 % af garanti-beløbet.

(161) Foranstaltning nr. 17 i tabel 4 er en garanti, som ARP har stillet til Gdańsk skibsværft for et omstruktureringslån ydet af NORD/LB Bank Polska S.A. Garantien blev stillet i overensstemmelse med aftalen af 17. august 2005. I deres brev af 9. januar 2008 hævdede de polske myndigheder, at denne foranstaltning var angivet i del A i bilag II til åbningsbeslutningen som foranstaltning nr. 7, dvs. var en af de foranstaltninger, der blev truffet før tiltrædelsen og ikke var relevant efter tiltrædelsen. Kommissionen hæfter sig imidlertid ved, at garantiaftalen blev undertegnet den 17. august 2005, altså helt klart efter Polens tiltrædelse af EU. I bilaget til 2009-omstruktureringsplanen er garantien desuden angivet som en af statsstøtteforanstaltningerne.

⁽¹⁹⁾ Et statsejet selskab, der stod for omlægningen af gæld til det offentlige efter kapitel 5a.

⁽²⁰⁾ For nærmere oplysninger om gældsomlægningen efter kapitel 5a henvises til punkt 3.2. i åbningsbeslutningen.

- (162) Tabel 4 viser også lånene fra KPS til finansiering af værftets driftskapitalbehov. Polen hævder i brev af 11. juli 2007 og 9. januar 2008, at disse lån ikke udgør statsstøtte, da renten på dem svarede til risikovurderingen for det projekt, der blev ansøgt om lån til.
- (163) På de lån, der blev ydet i 2005-2006, beregnede KPS renter på mellem 9,70 % og 11,62 %. Desuden skulle der betales et engangsgebyr på mellem 0,1 % og 0,4 %. Ifølge de polske myndigheder forlangte KPS sikkerhed i form af værftets accept af eventuel tvangsfuldbyrdelse, aftale om afståelse af fordringer, et ubetinget betalings-tilsagn, en blankoveksel eller pant i aktiver ⁽²¹⁾.
- (164) KPS blev oprettet i 2004 som et helejet datterselskab af ARP og skulle fungere som agenturets risikokapitalfond. I begyndelsen bestod dens rolle i at medvirke til konsolideringen af de tre største skibsværfter i Polen, men dette projekt blev opgivet i 2006. Ifølge oplysninger fra Polen fra 2006 ⁽²²⁾ skulle KPS finansieres gennem en kapitaltilførsel fra ARP, et naturalieindskud (aktier i andre virksomheder) fra agenturet og et revolverende banklån, som agenturet garanterede for, og som var øremærket til finansiel støtte til skibsværfterne. Ifølge den polske regerings website skulle KPS også støtte skibsværfterne i Polen ved at udstede obligationer, der var fuldt dækket af en garanti fra ARP. I »En strategi for skibsbygningssektoren (skibsværfter) i Polen for 2006-2010« ⁽²³⁾ bekræftes det da også, at KPS skulle tilvejebringe kapital ved at udstede obligationer for i alt ca. 100 mio. USD med sikkerhed i de aktiver, der var øremærket til omstrukturering af skibsbygningsindustrien i form af midler overført fra statskassen til industriudviklingsagenturet.
- (165) Tabel 4 viser også Gdańsk skibsværfts udestående gæld til det offentlige som angivet af de polske myndigheder i brev af 9. januar 2008 og i bilaget til 2009-omstrukturingsplanen. Polen bekræftede i dette brev, at Gdańsk skibsværft ikke havde opfyldt sine offentligretlige forpligtelser.
- (166) Gdańsk skibsværft nød også godt af forskudsgarantier stillet af eksportkreditforsikringsfonden KUKÉ (»forskuds-garantier« eller »produktionsgarantier«). Listen over de garantier, værftet havde fået stillet, blev fremsendt af Polen i brev af 11. juli 2007. De polske myndigheder oplyste, at selv om disse garantier formelt blev stillet for Gdynia skibsværftskoncern, blev det brugt til produktionen af skibe i Gdańsk skibsværft. Efter 1. maj 2004 har Gdańsk skibsværft af KUKÉ i alt fået stillet 20 garantier med en samlet værdi på 346 372 107,33 PLN.
- (167) Det er et gennemgående træk i denne industri, at værfterne typisk ikke er i stand til at tilvejebringe tilstrækkeligt med driftskapital til bygning af skibe internt og er afhængige af ekstern finansiering, dvs. lån (produktionslån) eller forskud fra rederierne til forfinansiering af skibene. Rederierne foretager typisk ratevise udbetalinger på 80 % af skibets pris i særligt afgørende faser af skibets produktion, mens de resterende 20 % betales ved leveringen. Rederierne spiller derfor en afgørende rolle for finansieringen af skibsbygningen. De garantier, KUKÉ stillede over for værftet, fungerede derfor som sikkerhed for rederiernes forskudsbetalinger mod risikoen for, at værftet ikke opfyldte sin forpligtelse til at levere skibet.
- (168) Af forskellige udtalelser fra Polen angående KUKÉ's garantiordning ⁽²⁴⁾ fremgår det, at disse garantier blev ydet værftet på følgende måde: Først blev der indgået en kontrakt med rederiet, der typisk var betinget af, at værftet inden for et bestemt tidsrum kunne bevise, at KUKÉ ville stille garanti for finansieringen. Fonden afgav et tilsagn om at sikre finansieringen af skibet som helhed ved at stille garanti for forskudsbetalingerne. I de individuelle aftaler, der derefter blev indgået, udløste fonden garantien for hver enkelt forskudsbetaling (hvoraf der typisk var fire). Fondens samlede eksponering over for risikoen for, at værftet ikke opfyldte sin forpligtelse til at levere skibet, lå typisk på 80 % af købsprisen, dvs. alle de forskud, rederiet havde betalt frem til leveringen. Dette samlede engagement var kendt, når fonden afgav tilsagnet om at garantere for rederiets finansiering af skibet. Garantien udløb, når skibet blev leveret.

⁽²¹⁾ Brev af 9. januar 2008, s. 15.

⁽²²⁾ Brev af 17. februar 2006, registreret den 22. februar 2006.

⁽²³⁾ S. 30 i dette strategipapir, som blev vedtaget i august 2006.

⁽²⁴⁾ Polens svar af 2. september 2005 på åbningsbeslutningen.

- (169) KUKÉ udøver flere forskellige aktiviteter⁽²⁵⁾, som i alt væsentligt kan klassificeres som enten kommercielle aktiviteter eller aktiviteter udøvet på vegne af statskassen med dennes garanti. Til de sidstnævnte aktiviteter er der oprettet en særskilt bankkonto under navnet »Interes Narodowy«. De garantier, der blev ydet Gdynia skibsværftskoncern, herunder dem, der reelt blev stillet til Gdańsk skibsværft, indgår i de statsgaranterede aktiviteter.
- (170) Ifølge oplysningerne fra Polen blev de garantier, KUKÉ ydede for forskudsbetalingerne, stillet mod et gebyr, hvis størrelse afhang af de garanterede beløb. Gebyret udgør 2 % p.a. for garantier på op til 35 mio. PLN og 1 % p.a. for garantier under 35 mio. PLN. Som sikkerhed herfor kræver KUKÉ at få overført ejendomsretten til skibet eller skibsbygningsmaterialerne.
- (171) Af tabel 4 fremgår det, at Gdańsk skibsværft har modtaget støttet med en samlet nominal værdi på 405 030 629,80 PLN (ca. 90 mio. EUR) siden 1. maj 2004.
- (172) Ifølge planen skal der også ydes ny statsstøtte i form af en kapitaltilførsel på 46,7 mio. PLN og et lån på 103,3 mio. PLN. Der bliver tale om ny støtte på i alt 150 mio. PLN (nominelt).
- (173) Desuden bygger 2009-omstrukturingsplanen på den antagelse, at Gdańsk skibsværft indtil omstruktureringens afslutning fortsat vil kunne opnå garantier fra KUKÉ på op til 180 mio. PLN om året. Det antages, at garantigebyrerne i videst muligt udstrækning kommer til at stemme overens med den garantiordning, som Kommissionen har godkendt som en ordning, der ikke er forbundet med statsstøtte⁽²⁶⁾. Under denne ordning ligger præmien for virksomheder, der er placeret i den højeste risikokategori, men dog stadig kan opnå garantier under denne ordning, på [...] % for garantier under to år og [...] % for garantier over to år.
- (174) Det kan således konkluderes, at alle omstrukturingsstøtteforanstaltningerne har en nominal værdi på i alt 555 030 629,80 PLN (405 mio. PLN i allerede ydet støtte og 150 mio. PLN i ny, planlagt støtte), og at KUKÉ's garantier har en nominal værdi på i alt ca. 526 mio. PLN (nominelt, hvoraf de 346 mio. PLN svarer til allerede stillede garantier og de 180 mio. PLN KUKÉ's maksimale årlige garantistillelse).

⁽²⁵⁾ Se også Kommissionens beslutning af 18. juli 2007 i sag N 105/07, Garantiordning for eksportkontrakter, resumé i EUT C 214 af 13.9.2007. Med denne beslutning godkendte Kommissionen KUKÉ's garantiordning for ikke-kriseramte virksomheder og fastslog, at den ikke indebar statsstøtte.

⁽²⁶⁾ Se ligeledes beslutning af 18. juli 2007 i sag N 105/07.

Tabel 4

Statsstøtte ydet til Gdańsk skibsværft efter 1. maj 2004, ifølge oplysningerne fra de polske myndigheder og ISD Polska (i PLN)

Nr.	Støtteyder	Støtteinstrument	Retsgrundlag	Afgørelsens eller aftalens nummer	Støttetilbedingsdato	Ikrafttrædelsesdato	Støtteperiode	Støttens nominelle værdi
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Socialforsikringsfonden	eftergivelse af gæld	Lov af 30.10.2002	ARP-formandens afgørelse af 30.12.2004 nr. UPP/12/3/2004	30.12.2004	15.3.2005	engangsbeløb	13 521 851,00 (*)
2.	Skattekontor Pommern	eftergivelse af gæld	Lov af 30.10.2002	ARP-formandens afgørelse af 30.12.2004 nr. UPP/12/3/2004	30.12.2004	15.3.2005	engangsbeløb	24 215 557,00 (*)
3.	Skattekontor Gdańsk I	eftergivelse af gæld	Lov af 30.10.2002	ARP-formandens afgørelse af 30.12.2004 nr. UPP/12/3/2004	30.12.2004	15.3.2005	engangsbeløb	1 215 460,00 (*)
4.	Voivod-skabet Pommern	eftergivelse af gæld	Lov af 30.10.2002	ARP-formandens afgørelse af 30.12.2004 nr. UPP/12/3/2004	30.12.2004	15.3.2005	engangsbeløb	698 462,00 (*)
5.	Socialforsikringsfonden	eftergivelse af gæld	Lov af 30.10.2002	ARP-formandens afgørelse af 15.12.2005 nr. UPP/12/4/2005	15.12.2005	9.1.2006	engangsbeløb	2 975 558,00 (*)
6.	Skattekontor Pommern	eftergivelse af gæld	Lov af 30.10.2002	ARP-formandens afgørelse af 15.12.2005 nr. UPP/12/4/2005	15.12.2005	9.1.2006	engangsbeløb	5 398 177,00 (*)
7.	Voivod-skabet Pommern	eftergivelse af gæld	Lov af 30.10.2002	ARP-formandens afgørelse af 15.12.2005 nr. UPP/12/4/2005	15.12.2005	9.1.2006	engangsbeløb	138 531,00 (*)
8.	KPS	lån	KPS's vedtægter	låneaftale nr. 03/06.2005	6.6.2005	9.6.2005	26.8.2005	7 000 000,00
9.	KPS	lån	KPS's vedtægter	låneaftale nr. 02/10.2005	27.10.2005	28.10.2005	31.1.2006	6 000 000,00
10.	KPS	lån	KPS's vedtægter	låneaftale nr. 01/01.2006	11.1.2006	17.1.2006	30.6.2006	9 000 000,00
11.	KPS	lån	KPS's vedtægter	låneaftale nr. 03/07.2006	27.7.2006	7.8.2006	31.10.2006	4 000 000,00

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
12.	KPS	lån	KPS's vedtægter	låneaftale nr. 03/07.2006	27.7.2006	22.9.2006	28.2.2007	8 000 000,00
13.	KPS	lån	KPS's vedtægter	låneaftale nr. 01/11.2006	8.11.2006	16.11.2006	20.7.2007	4 000 000,00
14.	PHZ Cenzin	kapitaltilførsel	Den polske selskabslov af 15.9.2000	Lov af 21.12.2006	21.12.2006	27.12.2006 (første rate på 7 mio. PLN) og 29.12.2006 (anden rate på 13. mio. PLN)	engangstilførsel	20 000 000,00
15.	Gdynia skibsværft	kapitaltilførsel	Den polske selskabslov af 15.9.2000	Lov af 27.6.2005	27.6.2005	juli 2005 (første rate på 12. mio. PLN) og august 2005 (anden rate på 8 mio. PLN)	engangstilførsel	20 000 000,00
16.	Finansministeriet	garanti — skib nr. 8184/9-10, 8184/12-13 og 8184/18	Lov af 8. maj 1997 om garantier stillet af finansministeriet og visse juridiske personer (lovtidende 2003/174, nr. 1689, som ændret	Ministerrådsdekret nr. 222/2004 af 21.9.2004	21.9.2004	1.10.2004	indtil 15.1.2008	161 285 903,00
17.	ARP	Garanti for lån fra NORD/LB	ARP's vedtægter	Lov af 17.8.2005	17.8.2005	17.8.2005	indtil 30.6.2000	20 000 000,00
18.	Socialsikringsfonden	afståelse af fordringer	—	—	—	1.5.2004	31.9.2009 (**)	95 354 830,80 (***)
19.	Gdańsk kommune	afståelse af fordringer	—	—	—	1.5.2004	31.9.2009 (**)	
20.	Gdańsk kommune	eftergivelse af gæld	Skattelov af 29.8.1997	endnu ikke ydet	—	—	—	2 226 300,00
							I ALT	405 030 629,80

(*) Gældsoplægning efter kapitel 5a-ordningen. Tallene i tabellen er den nominelle værdi af de forpligtelser, der er overført til operatøren. Ifølge de polske myndigheder fik operatøren også overført aktiver svarende til mindst 45 % af forpligtelsernes nominelle værdi.

(**) Datoen for den planlagte indfrielse ifølge 2009-omstrukturingsplanen.

(***) Ifølge 2009-omstrukturingsplanen udgør den gæld til det offentlige, der ikke betales, i alt 63 013 631 PLN; ifølge de polske myndigheders oplysninger i brev af 9. januar 2008 udgjorde Gdańsk skibsværfts akkumulerede gæld til det offentlige 90 245 096,76 PLN (inkl. påløbne renter). Med hensyn til beregningen af omstrukturingsomkostningerne anføres det i 2009-omstrukturingsplanen desuden, at værftet skal tilbagebetale den akkumulerede gæld til det offentlige på 95 354 830,90 PLN. På grundlag heraf finder Kommissionen, at den offentlige gæld, der ikke betales, med samt renter udgør i alt 95 354 830,90 PLN.

III. VURDERING

1. Kommissionens kompetence

- (175) Interimsmekanismen er beskrevet i punkt 3 i bilag IV til tiltrædelsestraktaten. Den udgør retsgrundlaget for vurderingen af støtteordninger og individuelle støtteforanstaltninger, som iværksættes i en ny medlemsstat før dens tiltrædelse af EU og stadig gælder efter tiltrædelsen.
- (176) Kommissionen kan ikke hverken under interimsmekanismen eller efter proceduren i EF-traktatens artikel 88, stk. 2, undersøge foranstaltninger, som blev iværksat før tiltrædelsen, men ikke er gældende efter tiltrædelsen.
- (177) Foranstaltninger, som ikke blev iværksat før tiltrædelsen, skal derimod undersøges af Kommissionen som anmeldt støtte eller ulovlig støtte efter proceduren i EF-traktatens artikel 88, stk. 2.
- (178) Spørgsmålet om, hvornår en given foranstaltning blev iværksat, afgøres på grundlag af den retligt bindende akt, hvorved den kompetente nationale myndighed traf afgørelse om at yde støtte⁽²⁷⁾. Om en forvaltningsakt er retligt bindende eller ej, afgøres ud fra den nationale ret. Kommissionen må dog, især i grænsetilfælde, være i stand til at vurdere disse forvaltningsakter og alt efter deres form og indhold tage stilling til, om de kan have givet anledning til berettigede forventninger hos støttemodtagerne, som vil kunne gøres gældende ved en polsk ret. Denne mulighed for at gennemgå nationale forvaltningsakter er nødvendig for, at Kommissionen kan udøve sin enekompetence til at godkende undtagelser fra det generelle statsstøtteforbud, når der er tale om foranstaltninger iværksat i Polen efter den 1. maj 2004.
- (179) En foranstaltning, som er trådt i kraft før tiltrædelsen, er gældende efter tiltrædelsen, hvis den stadig kan give anledning til, at der ydes yderligere støtte, eller at den allerede ydede støtte forøges, dvs. hvis statens nøjagtige økonomiske engagement ikke kendes på den dato, hvor foranstaltningen trådte i kraft, og heller ikke var kendt på tiltrædelsesdatoen.
- (180) I sin åbningsbeslutning drog Kommissionen på grundlag af oplysningerne fra Polen den konklusion, at en række af de foranstaltninger, den havde fået anmeldt den 8. oktober 2004, rent faktisk udgjorde ny støtte, som enten var ulovlig eller anmeldt, fordi den var ydet efter 1. maj 2004, hvor Polen tiltrådte EU. De bemærkninger, der blev fremsat fra Polen og tredjeparter efter åbningsbeslutningen, gav ikke Kommissionen anledning til at ændre denne konklusion. Kommissionen fastholder i særdeleshed, at den har kompetence til at tage stilling til, om de foranstaltninger, der er anført i del B i bilag II til åbningsbeslutningen, er forenelige med fællesmarkedet. Kommissionen bemærker ikke desto mindre, at nogle af disse foranstaltninger er blevet opgivet (foranstaltning nr. 23-25 i del B i bilag II til åbningsbeslutningen).
- (181) Nedenfor angives Kommissionens begrundelse for, hvorfor den ikke kan godtage de argumenter, som Polen og de implicerede parter har fremført.
- a) Omlægning af gæld til det offentlige efter kapitel 5a
- (182) Kommissionen er enig med Gdynia skibsværftskoncernen i, at den begivenhed, der udløste den delvise eftergivelse af gælden til det offentlige efter kapitel 5a, var ARP-formandens vedtagelse af omstruktureringsbeslutningen. Kommissionen kan imidlertid ikke godtage påstanden om, at denne beslutning blev truffet den 30. april 2004, altså før Polens tiltrædelse af EU. Kommissionen redegjorde for sin holdning i åbningsbeslutningen, og hverken Polen eller Gdynia skibsværftskoncern har fremført nogen yderligere argumenter, der kan ændre noget ved denne holdning. Kommissionen minder om, at afgørelsen af 30. april 2004 blot godkendte omstruktureringsplanen fra marts 2004 og ikke var en beslutning om omlægning af gæld til det offentlige efter kapitel 5a. ARP-formanden var ikke i stand til at træffe en fuldstændig omstruktureringsafgørelse før tiltrædelsen, da han på det tidspunkt ikke, således som det kræves i kapitel 5a, havde hverken alle de relevante offentlige kreditorers samtykke til, at gælden blev omlagt, eller operatørens samtykke. Kommissionen bemærker, at ARP-formanden anerkendte dette, da han i sin afgørelse af 30. april 2004 anførte, at det var nødvendigt med en yderligere afgørelse for at kunne gennemføre omlægningen af offentlig gæld efter kapitel 5a, og da han endelig traf omlægningsafgørelsen den 30. december 2004, dvs. efter Polens tiltrædelse af EU.

⁽²⁷⁾ Førsteinstansrettens dom af 14. januar 2004 i sag T-109/01, Fleuren Compost mod Kommissionen, Sml. 2004 II, s. 127, præmis 74.

(183) Kommissionen kan ikke acceptere Gdynia skibsværfts-koncerns argument om, at det var alle de offentlige kreditorers samtykke i, at deres tilgodehavender blev omlagt efter kapitel 5a, der udgjorde den retligt bindende akt, som kræves ifølge polsk lovgivning. Gdynia skibsværftskoncern gjorde gældende, at kapitel 5a ikke udgjorde nogen *lex specialis* i forhold til andre love om omlægning af offentlig gæld, og at ARP-formandens opgave bestod i at forvalte og lette omlægningsprocessen og ikke at handle på vegne af de relevante offentlige kreditorer. Kommissionen bemærker, at denne fortolkning af polsk ret ikke stemmer overens med alt, hvad Polen hidtil har anført, eller med selve indholdet og logikken i kapitel 5a. Gdynia skibsværftskoncern har da ret i, at loven af 30. oktober 2002 »ikke er til hinder for, at omstruktureringsmyndighederne træffer afgørelser om eftergivelse af gæld i det omfang, dette er tilladt i henhold til generelle bestemmelser«. Men hvis de gjorde det, ville de pågældende forpligtelser ikke længere falde ind under kapitel 5a med alle de dermed forbundne fordele: berettigelse til lån fra ARP, indstilling af enhver igangværende tvangsfuldbyrdelse, indstilling af konkursbehandling og intet påløb af renter.

(184) Kommissionen kan ikke godtage Gdynia skibsværftskoncerns påstand om, at der ikke påløb nogen renter efter 30. juni 2006 på den gæld, der blev omlagt efter kapitel 5a. Denne fortolkning af polsk ret er blevet afvist af Polen.

b) Foranstaltning 23 i del B i bilag II til åbningsbeslutningen

(185) Kommissionen kan ikke acceptere Polens påstand om, at denne støtte reelt blev ydet på grundlag af mundtlige udtalelser fra alle de relevante støtteydende myndigheder på et møde i regeringens arbejdsgruppe om omstruktureringen af skibsværfterne i Polen (værftsgruppen). Disse eventuelle erklæringer var rent mundtlige, og det ville helt klart kræve yderligere gennemførelsesforanstaltninger, hvis de skulle kunne skabe berettigede forventninger efter polsk ret.

c) Foranstaltning 24-25 i del B i bilag II til åbningsbeslutningen

(186) Endelig bemærker Kommissionen, at hverken Polen eller Gdynia skibsværftskoncern har anfægtet, at foranstaltning 24-25 i del B i bilag II til åbningsbeslutningen udgør ny støtte og dermed falder ind under Kommissionens kompetence efter EF-traktatens artikel 88.

2. Statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1

2.1. Statsstøtte

(187) I henhold EF-traktatens artikel 87, stk. 1, er enhver støtte ydet af en medlemsstat eller med statsmidler under enhver tænkelig form, som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencen ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, og som påvirker samhandelen mellem medlemsstater, uforenelig med fællesmarkedet.

(188) Kommissionen finder, at alle de foranstaltninger, der er beskrevet under betragtning 105-170 og i tabel 4, blev ydet af staten eller med statsmidler, og at de var selektive, da de var rettet mod en bestemt virksomhed.

(189) Gdańsk skibsværft er et stort europæisk skibsværft og en aktiv konkurrent på skibsbygningsmarkedet. Efter den 1. maj 2004 fortsatte værftet med at bygge container-skibe i konkurrence med især værfter i Tyskland og Danmark, hvilket Polen og Gdynia skibsværftskoncern har anerkendt, og hvilket blev fremført af Danmark og den danske skibsværftsforening i deres bemærkninger til Kommissionens åbningsbeslutning. Ved udgangen af 2006 tegnede containerskibe sig for 26 % af de europæiske skibsværfters ordreboøger⁽²⁸⁾. Værftet har fortsat produceret stålstrukturer, blokke og sektioner i konkurrence med mange andre virksomheder der opererer som underleverandører til andre skibsværfter, som bygger færdige skibe. Igennem de sidste to år er værftet begyndt at bygge offshore-skibe, som er et segment, inden for hvilket andre europæiske værfter er aktive, bl.a. norske værfter.

(190) Den fortsatte subsidiering af Gdańsk skibsværft, f.eks. i form af manglende inddrivelse af offentlige fordringer, produktionsgarantier samt adskillige kapitaltilførsler og lån, satte værftet i stand til at indgå kontrakter, uden at der blev taget fuld højde for de dermed forbundne risici. I modsat fald kunne konkurrenterne have overtaget i det mindste en del af værftets markedsandel.

(191) På grundlag af det ovenstående finder Kommissionen, at den statsstøtte, der blev ydet til Gdańsk skibsværft, påvirkede samhandelen mellem medlemsstaterne.

⁽²⁸⁾ Årsberetning 2006-2007 fra CESA, sammenslutningen af europæiske skibsværftsforeninger.

- (192) Kommissionen må også afklare, om de foranstaltninger, der blev truffet til fordel for Gdańsk skibsværft, gav værftet en uberettiget fordel og dermed fordrejede eller truede med at fordreje konkurrencen.
- (193) Det er Kommissionens opfattelse, at forvisningen om at kunne opnå statsstøtte satte Gdańsk skibsværft i stand til at anlægge en konkurrenceskadelig adfærd og f.eks. sætte priserne under produktionsomkostningerne uden at måtte bære de konsekvenser, dette normalt er forbundet med, dvs. uden at blive trængt ud af markedet.
- (194) Kommissionen bemærker også, at et af Gdańsk skibsværfts største langsigtede problemer var, at der blev indgået kontrakter, som viste sig at blive tabsgivende, efterhånden som zlotykursen steg i forhold til dollaren, der er den dominerende valuta inden for skibsbygning, og i takt med stigningerne i verdenspriserne på stålplader. Disse eksterne faktorer var allerede identificeret som de vigtigste trusler mod værftets overlevelse i omstruktureringsplanen for 2003-2008 og derefter i den ændrede version fra marts 2004, i den nye omstruktureringsplan fra 2006 og endelig i 2009-omstruktureringsplanen.
- (195) Selv om værftets ledelse var klar over disse trusler, fortsatte værftet med at indgå kontrakter uden at træffe nogen foranstaltninger til at mindske denne risiko. Det blev man ved med under det rekordopsving, der fandt sted på skibsbygningsmarkedet i årene mellem 2004 og 2008, hvor skibsbygningspriserne nåede hidtil usete niveauer. Og det gjorde, at det lykkedes værftet at opretholde aktiviteten og beskæftigelsen, men det skete på bekostning af store tab på den regulære skibsbygning.
- (196) Kommissionen drager på grundlag heraf den konklusion, at al den støtte til Gdańsk skibsværft, der er beskrevet under betragtning 105-170, kunne fordreje eller true med at fordreje konkurrencen på skibsbygningsmarkedet.
- (197) Kommissionen bemærker, at de polske myndigheder ikke har bestridt de her omhandlede foranstaltningers karakter af statsstøtte, dog med to undtagelser. For det første hævdede de, at KPS's lån til Gdańsk skibsværft ikke var statsstøtte. For det andet satte de spørgsmålstegn ved statsstøttekarakteren af de garantier, der blev stillet af KUKÉ, angiveligt i overensstemmelse med markedsøkonomiske principper. Desuden havde de polske myndigheder ikke anmeldt den fortsatte manglende inddrivelse af offentlige fordringer som en særskilt statsstøtteforanstaltning.
- (198) I det følgende vil Kommissionen redegøre for, hvorfor den finder, at disse tre foranstaltninger indebærer en konkurrencefordrejende fordel.
- a) Manglende inddrivelse af offentlige fordringer
- (199) Ifølge fast retspraksis ⁽²⁹⁾ kan en konsekvent undladelse af at inddrive offentlige fordringer i sig selv udgøre statsstøtte. Af oplysningerne fra de polske myndigheder ⁽³⁰⁾ fremgår det klart, at Gdańsk skibsværft har betydelige restancer med betalingen af bidrag til det offentlige, der daterer helt tilbage til 2004. De er angivet i tabel 4 som foranstaltning nr. 18 og 19. Ifølge de polske myndigheder ⁽³¹⁾ var værftet på grund af sin vanskelige finansielle situation efter den 1. maj 2004 ude af stand til at betale sine bidrag til det offentlige og havde bestandigt fået henstand med betalingen af denne gæld, uden at der var truffet nogen formel afgørelse herom fra de relevante offentlige kreditors side.
- (200) 2009-omstruktureringsplanen bygger på, at den akkumulerede gæld til det offentlige vil blive betalt i september 2009, efter at værftet har modtaget ny statsstøtte. Det viser, at betalingen af disse bidrag til det offentlige, der havde ophobet sig siden 2004, blev udskudt i en ubegrænset eller ikke nærmere fastsat periode, kun lejlighedsvis blev betalt, når værftets likviditet åbnede mulighed herfor, og nu kun vil kunne blive betalt i fuldt omfang med yderligere statsstøtte. Kommissionen finder ikke, at nogen markedsøkonomisk kreditor ville acceptere en sådan ubegrænset betalingshenstand. Efter privatiseringen af værftet og kapitaltilførslen fra ISD Polska på 305 mio. PLN har de polske myndigheder desuden ikke taget skridt til at inddrive disse beløb. Oplysningerne fra de polske myndigheder indeholder intet, der tyder på, at offentlige kreditorer har taget noget skridt til at inddrive deres fordringer fra Gdańsk skibsværft, f.eks. via tvangsfuldbyrdelse eller gennem konkurslovgivningen. Kommissionen drager derfor den konklusion, at den konsekvente manglende inddrivelse af de offentlige fordringer udgør en fordel, som modtageren ikke kunnet have opnået hos en markedsøkonomisk kreditor, og derfor udgør statsstøtte svarende til et (rentefrit) lån.

⁽²⁹⁾ Generaladvokat Jacobs' forslag til afgørelse i sag C-256/97, DM Transport, Sml. 1999 I, s. 3915, og i sag C-480/98, Spanien mod Kommissionen, Sml. 2000 I, s. 8717.

⁽³⁰⁾ Især bilag 3 til brev af 9. januar 2008.

⁽³¹⁾ Brev af 9. januar 2009.

(201) Ifølge 2009-omstruktureringsplanen udgør den samlede ikke-inddrevne gæld til det offentlige 63 013 631 PLN. Ifølge oplysningerne fra de polske myndigheder i deres brev af 9. januar 2008 beløb Gdańsk skibsværfts samlede akkumulerede gæld til det offentlige på det tidspunkt sig til 90 245 096,76 PLN (inkl. påløbne renter). I forbindelse med beregningen af omstruktureringsomkostningerne angives det desuden i 2009-omstruktureringsplanen, at værftet vil være nødt til at betale et beløb på 95 354 830,90 PLN i akkumuleret gæld til det offentlige. På grundlag heraf finder Kommissionen, at den samlede værdi af den ikke-inddrevne gæld til det offentlige inklusive renter udgør 95 354 830,90 PLN, hvilket er det i tabel 4 ovenfor anførte beløb.

b) Lån fra KPS

(202) Kommissionen kan ikke godtage Polens påstand om, at driftskapitallånene fra KPS ikke var forbundet med statsstøtte. Kommissionen bemærker, at KPS beregnede en rente, der lå ca. 400 basispoint over referencesatsen. Kommissionen bemærker også, at Gdańsk skibsværft i adskillige år har befundet sig i meget store finansielle vanskeligheder, haft store tab og øget sin gæld. Gdańsk skibsværft har ikke været i stand til at skaffe finansiering til sin produktion fra andre eksterne kilder. Værftets driftskapital blev finansieret ved hjælp af forskudsbetalinger, der i fuldt omfang var dækket af garantier stillet af KUKÉ, fuldstændigt statsgaranterede lån og lån fra KPS. Den rente, KPS beregnede sig, ser derfor ikke ud til at afspejle den dermed forbundne risiko i fuldt omfang. Selv om KPS krævede sikkerhed, var værdien af denne sikkerhed tvivlsom. Det forekommer sandsynligt, at KPS ikke var i stand til at opnå førsteprioritet i værftets aktiver. Under alle omstændigheder har Polen ikke givet de detaljerede oplysninger, der sætter Kommissionen i stand til at vurdere den reelle værdi af den krævede sikkerhed.

(203) Kommissionen bemærker desuden, at KPS er oprettet som en statskontrolleret fond med almene målsætninger, hvis finansiering blev tilvejebragt eller garanteret af staten via ARP. Ifølge notatet »En strategi for skibsbygningssektoren i Polen 2006-2010« blev KPS »oprettet for at tilrettelægge finansieringen af skibsbygningen, indtil den overtages af private investorer«. Denne strategi, som ikke alene tog sigte på økonomiske, men også sociale og makroøkonomiske mål⁽³²⁾, gav KPS en række beføjelser ved siden af ARP, finansministeriet og andre kompetente offentlige organer. KPS har klare finansielle forbindelser til ARP og finansministeriet, og KPS optræder nærmest som et middel til at formidle midler, som på statsbudgettet er afsat til skibsværfterne i Polen, videre til disse værfter, bl.a. Gdańsk skibsværft.

(204) Endelig bemærker Kommissionen, at de polske myndigheder i anmeldelsen af 2009-omstruktureringsplanen anerkendte, at lånene fra KPS var statsstøtte.

⁽³²⁾ En strategi for skibsbygningssektoren i Polen 2006-2010, vedtaget i august 2006, s. 7.

(205) I lyset af det ovenstående drager Kommissionen den konklusion, at KPS ikke handlede som en markedsøkonomisk investor, da der blev ydet driftskapitallån til Gdańsk skibsværft. Disse lån, som er anført i tabel 4, udgør derfor statsstøtte.

c) Garantier fra KUKÉ

(206) Indledningsvis bemærker Kommissionen, at produktionsgarantierne fra eksportkreditforsikringsfonden KUKÉ rent formelt blev stillet for Gdynia skibsværftskoncern. Flere af disse garantier blev imidlertid udelukkende benyttet til finansiering af skibsbygning på Gdańsk skibsværft, der på det tidspunkt var et datterselskab i Gdynia skibsværftskoncernen. Det var takket være disse garantier, at Gdańsk skibsværft var i stand til at skaffe sig nye kontrakter og fortsætte sin skibsbygningsvirksomhed.

(207) I sine bemærkninger efter vedtagelsen af åbningsbeslutningen hævdede Polen, at de garantier, som KUKÉ stillede til Gdynia skibsværftskoncernen, ikke udgør statsstøtte. Kommissionen kan ikke acceptere denne påstand.

(208) Kommissionen vil for det første gerne understrege, at de garantier, KUKÉ stiller for forskudsbetalingerne, er omfattet af en statsgaranti, og at alle transaktionerne foregår over en særskilt bankkonto, »Interes Narodowy«. Hvis der er tilstrækkelige midler til rådighed på denne konto, kan KUKÉ enten trække på lån fra statskassen eller på lånegarantier fra statskassen. Og det er en sikkerhed, som en markedsøkonomisk operatør normalt ikke har.

(209) For det andet minder Kommissionen om sin beslutning af 18. juli 2007 i sag N 105/07⁽³³⁾, hvor den godkendte KUKÉ's ordning med statsgaranterede eksportforsikringer og fastslog, at der ikke var tale om statsstøtte. Blandt foranstaltningerne i denne ordning indgår også den type produktionsgarantier, som Gdańsk skibsværft har modtaget igennem de seneste par år. Kommissionen bemærker, at ordningen udtrykkeligt ikke finder anvendelse på⁽³⁴⁾ kriseramte virksomheder som defineret i rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder⁽³⁵⁾. Det vigtigste træk ved denne ordning er, at garantipræmien

⁽³³⁾ Beslutning af 18. juli 2007 i sag N 105/07.

⁽³⁴⁾ § 3(1)(1) i eksportgarantiudvalgets resolution 111/2006 af 20. december 2006.

⁽³⁵⁾ EUT C 244 af 1.10.2004, s. 2.

fastlægges på grundlag af en risikovurdering. For en virksomhed i den højeste risikokategori udgør garantipræmien f.eks. [...] % p.a. for garantier på under to år og [...] % p.a. for garantier på over to år. Grundpræmien udgør 2,8 % p.a. Til sammenligning udgjorde præmien på de garantier, KUKÉ stillede for Gdańsk skibsværft, 2 % p.a., hvis garantien ikke oversteg 35 mio. PLN, og 1 % p.a. for garantier på over dette beløb.

- (210) Det er derfor klart, at Gdańsk skibsværft som kriseramts virksomhed ikke var berettiget til garantier under den ovenfor beskrevne ordning, som Kommissionen havde godkendt som en ordning, der ikke udgør statsstøtte. Garantierne til Gdańsk skibsværft kan derfor ikke anses for ikke at udgøre statsstøtte.
- (211) Desuden er det klart, at den garantipræmie, værftet skulle betale, ligger et godt stykke under den grundpræmie, der beregnes for garantier til sunde virksomheder, og meget langt under den præmie, der beregnes for højrisikovirksomheder, der er garantiberettigede under den ovenfor beskrevne ordning. Kommissionen drager den konklusion, at den garantipræmie, der blev anvendt over for Gdańsk skibsværft, ikke svarer til markedspræmien, og at disse garantier derfor udgør statsstøtte.
- (212) For det tredje gælder i henhold til Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier ⁽³⁶⁾, at låntageren ikke må være kriseramts, når der er tale om en individuel statsgaranti, som ikke udgør statsstøtte. Og det er helt klart ikke tilfældet her. Ifølge samme meddelelse kan støtteelementet i garantien svare til det garanterede beløb, når låntageren er kriseramts.
- (213) Endelig bemærker Kommissionen, at Gdańsk skibsværft udelukkende fik garantier stillet af KUKÉ og statskassen, og at det ikke lykkedes værftet at opnå nogen garantier på markedet.
- (214) I lyset af det ovenstående finder Kommissionen, at KUKÉ ikke handlede som en markedsøkonomisk investor, da den stillede garantier for Gdańsk skibsværft.

- (215) Kommissionen bemærker, at produktionsgarantier af denne art er et typisk træk ved skibsbygningssektoren. Som sikkerhed for disse garantier kræver KUKÉ at få overført ejendomsretten til skibet eller skibsbygningsmaterialerne.
- (216) Kommissionen finder, at støtteelementet i de garantier, Gdańsk skibsværft har modtaget efter 1. maj 2004, kan anslås til 18,9 mio. PLN. Dette beløb er beregnet ved en sammenligning mellem de garantigebyrer, værftet betalte, og de gebyrer, der normalt var gældende på markedet. Den finder, at den eksportgarantiforsikringsordning, som blev godkendt og ikke anset for at udgøre statsstøtte, kan tjene som rettesnor for, hvad der er de normale gebyrer på markedet. Dette referenceniveau blev forhøjet med 400 basispoint som udtryk for den øgede risiko ved at yde støtte til en kriseramts virksomhed som Gdańsk skibsværft.
- (217) Kommissionen bemærker også, at Gdańsk skibsværft i henhold til 2009-omstrukturingsplanen agter fortsat at gøre brug af produktionsgarantier stillet af eksportkreditforsikringsfonden. Disse garantier vil blive stillet på vilkår svarende til dem, der under den af Kommissionen godkendte ordning ⁽³⁷⁾ blev anvendt over for virksomheder med den højeste risikoprofil. Det indebærer bl.a. en garantipræmie på [...] % p.a. for garantier af under to års varighed og [...] % p.a. for garantier på over to år. Kommissionen bemærker, at kriseramte virksomheder som Gdańsk skibsværft ikke er berettigede til garantier under denne ordning. Heraf følger, at garantierne fra KUKÉ under hele Gdańsk skibsværfts omstrukturering fortsat vil udgøre statsstøtte.
- (218) Kommissionen finder, at støtteelementet i fremtidige produktionsgarantier stillet af KUKÉ kan anslås til at svare til forskellen mellem de gebyrer, der er gældende på markedet, plus 400 basispoint (som udtryk for den øgede risiko ved at stille garantier for kriseramte virksomheder) og de gebyrer, værftet normalt ville skulle betale. Med denne beregning kan støtteelementet anslås til 28,8 mio. PLN.

⁽³⁶⁾ EFT C 71 af 11.3.2001, s. 14.

⁽³⁷⁾ Kommissionens beslutning af 18. juli 2007 i sag N 105/2007, Garantiordegn for eksportkontrakter, resumé i EUT C 214 af 13.9.2007.

Konklusion

- (219) Kommissionen må drage den konklusion, at alle de foranstaltninger, der er truffet til fordel for Gdańsk skibsværft og anført i tabel 4, de planlagte foranstaltninger anført under nr. 168 og produktionsgarantierne fra KUKÉ, hvad enten de allerede er ydet eller vil blive ydet under omstrukturingsperioden, udgør statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

2.2. Polens og tredjeparters muligheder for at fremsætte bemærkninger

- (220) Ved beslutning af 1. juni 2005 indledte Kommissionen en formel undersøgelse af en række foranstaltninger, bl.a. gældsoplægninger (eftergivelse, henstand, forfaldsændringer), der blev foretaget med forskellige retshjemler og involverede en række offentlige kreditorer, samt kapitaltilførsler og statsgarantier.

- (221) Kommissionen udtalte helt klart, at Polens påstand om, at forskudsbetalingerne fra rederierne skulle betragtes som egetbidrag, ikke kunne godtages. I den forbindelse gav Kommissionens udtryk for tvivl om, hvorvidt de garantier for forskudsbetalingerne, som KUKÉ stillede, udgjorde statsstøtte, og meddelte, at den ville se nærmere på karakteren af disse forskudsbetalinger.

- (222) Både Polen og Gdańsk skibsværfts moderselskab fremsatte bemærkninger, men selv om de bestred Kommissionens kompetence til at tage stilling til nogle af de omhandlede foranstaltninger, anfægtede de ikke Kommissionens konklusion om, at i det omfang, disse foranstaltninger var truffet efter Polens tiltrædelse af EU, udgjorde de ny støtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1. Den eneste undtagelse drejede sig om garantierne fra KUKÉ, der hævdedes ikke at udgøre statsstøtte. Polen gjorde siden hen også gældende, at lånene fra KPS ikke udgjorde statsstøtte. Kommissionen har også identificeret yderligere ikke-anmeldt statsstøtte i form af en konsekvent ikke-inddrivelse af offentlige fordringer. Kommissionen har redegjort for sin holdning til statsstøttespørgsmålet med hensyn til de tre ovennævnte foranstaltninger.

- (223) Under Kommissionens sagsbehandling undergik den polske regerings strategi angående Gdańsk skibsværft adskillige ændringer. Den strategi, der gik ud på at konsolidere skibsbygningssektoren, blev ændret til en strategi gående ud på at adskille skibsværfterne i Gdynia og Gdańsk og privatisere Gdańsk skibsværft.

- (224) Som nævnt ovenfor var Kommissionen i løbende kontakt med de polske myndigheder i deres egenskab af Gdańsk skibsværfts ejer, med Gdańsk skibsværft selv og med Gdańsk skibsværfts nye ejer, ISD Polska. Kommissionen oplyste konsekvent alle de implicerede om, at alle foranstaltninger truffet i relation til værftet ved hjælp af statsmidler sandsynligvis udgjorde statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1, i betragtning af værftets finansielle vanskeligheder og manglen på ekstern finansiering uden statsstøtte. Kommissionen advarede også om, at denne statsstøtte var blevet ydet i strid med EF-traktatens artikel 88, stk. 3, og var uforenelig med fællesmarkedet. Kommissionen pegede også ved flere lejligheder på, at de garantier, som KUKÉ havde stillet for Gdynia skibsværftskoncern, og som var blevet brugt til skibsbygning i Gdańsk skibsværft, udgjorde statsstøtte.

- (225) Under sin sagsbehandling indsamlede Kommissionen også oplysninger om KPS's virksomhed og karakteren af de driftskapitallån, banken ydede værftet. Kommissionen meddelte Polen, at disse lån med al sandsynlig udgjorde statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

- (226) Endelig bemærkede Kommissionen under sin sagsbehandling, at Gdańsk skibsværft fortsatte med at oparbejde gæld til det offentlige. Kommissionen indhentede oplysninger herom og meddelte Polen (som var værftets kreditor og indtil et vist tidspunkt også dets ejer), at hvis denne offentlige gæld ikke blev inddrevet eller omlagt, kunne det udgøre statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

3. Støttens forenelighed med det indre marked — undtagelsesbestemmelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 3

- (227) Hovedformålet med foranstaltningerne er at hjælpe en virksomhed, der befinder sig i økonomiske vanskeligheder, og holde den gående. I sådanne tilfælde kan undtagelsesbestemmelsen i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), som tillader statsstøtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, bringes i anvendelse, hvis alle de relevante betingelser er opfyldt. Rednings- og omstrukturingsstøtte til nødlidende virksomheder er for øjeblikket reguleret i fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder⁽³⁸⁾ (»rammebestemmelserne«), der erstattede de hidtidige rammebestemmelser fra 1999⁽³⁹⁾ (»1999-rammebestemmelserne«).

⁽³⁸⁾ EUT C 244 af 1.10.2004, s. 2.

⁽³⁹⁾ EFT C 288 af 9.10.1999, s. 2.

- (228) I rammebestemmelsernes overgangsbestemmelser er det fastsat, at foranstaltninger anmeldt før den 10. oktober 2004 skal vurderes i lyset af de kriterier, der var gældende på anmeldelsestidspunktet (punkt 103). I den foreliggende sag fik Kommissionen nogle af foranstaltningerne anmeldt den 8. oktober 2004, mens 1999-rammebestemmelserne var i kraft. I rammebestemmelserne fastsættes det imidlertid også, at de finder anvendelse ved vurderingen af enhver rednings- eller omstrukturingsstøtte ydet uden Kommissionens godkendelse (ulovlig støtte), hvis hele støtten eller en del af den er ydet efter 1. oktober 2004 (punkt 104, første afsnit). I betragtning af at næsten alle de foranstaltninger, der er beskrevet ovenfor under betragtning 105-170, blev truffet ulovligt efter denne dato, må Kommissionen konkludere, at det er 2004-rammebestemmelserne, der finder anvendelse.
- (229) Rammebestemmelserne finder anvendelse på virksomheder i alle sektorer med de undtagelser, der er anført i rammebestemmelsernes punkt 18. Rammebestemmelserne for statsstøtte til skibsbygning⁽⁴⁰⁾, som er retsgrundlaget for vurderingen af statsstøtte til denne sektor, henviser til punkt 12 i rammebestemmelserne som det relevante retsgrundlag for vurdering af rednings- og omstrukturingsstøtte.
- (230) Ifølge rammebestemmelsernes punkt 17 skal omstrukturingsstøtten være baseret på en realistisk, sammenhængende og omfattende plan for genetablering af virksomhedens langsigtede rentabilitet inden for et rimeligt tidsrum. Omstrukturering omfatter normalt et eller flere af følgende elementer: omstrukturering af alle aspekter af virksomhedens aktiviteter, reorganisering og rationalisering af dens aktiviteter, med opgivelse af tabsgivende aktiviteter og finansielle omlægninger. Hvis der ydes statsstøtte til en omstrukturering, må der imidlertid ikke blot være tale om en finansiell støtte, der udelukkende tager sigte på at opveje hidtidige tab uden at tage fat på årsagerne til disse tab, dvs. uden at der gennemføres en ægte omstrukturering. Desuden skal i det mindste en del af omstruktureringen finansieres ved hjælp af virksomhedens egne midler eller med eksterne midler uden statsstøtte, og statsstøtten skal være begrænset til det minimum, der er nødvendigt for at genoprette virksomhedens rentabilitet. Endelig skal der træffes kompenserende foranstaltninger for at mindske støttens fordrejende virkninger.
- (231) I betragtning af de meget konkurrencefordrejende virkninger, omstrukturingsstøtte er forbundet med, finder Kommissionen, at støtte til kriseramte virksomheder kun kan anses for at bidrage til fremme af udviklingen i visse erhvervssektorer uden at påvirke samhandelen på en måde, der strider mod fællesskabets interesse, hvis alle betingelserne i rammebestemmelserne er opfyldt.
- a) Støtteberettigelse
- (232) For at være berettiget til omstrukturingsstøtte skal virksomheden være en kriseram virksomhed som defineret i rammebestemmelserne. Som det fremgår af tabel 1, har Gdańsk skibsværfts økonomiske situation i hvert fald siden 2002 været præget af fortsat mangel på likviditet og stigende tab. Gdańsk skibsværft er derfor en kriseram virksomhed efter punkt 11 i rammebestemmelserne.
- (233) Ifølge punkt 73 i rammebestemmelserne gælder, at hvis virksomheden allerede tidligere har modtaget rednings- eller omstrukturingsstøtte, herunder ikke-anmeldt støtte, og der er gået under ti år, siden denne redningsstøtte blev ydet, omstrukturingsperioden sluttede, eller omstrukturingsplanens gennemførelse blev indstillet (alt efter hvad der sker senest), vil Kommissionen ikke tillade nogen yderligere rednings- eller omstrukturingsstøtte (princippet om engangsstøtte).
- (234) I åbningsbeslutningen bemærkede Kommissionen, at Gdańsk skibsværft undergik en omstrukturering i 1998, hvortil der ifølge de polske myndigheder ikke blev ydet nogen statsstøtte. Kommissionen accepterede de polske myndigheders standpunkt. Undersøgelserne har ikke vist, at denne omstrukturering skulle have været forbundet med statsstøtte.
- (235) Desuden har den statsstøtte, der siden 2002 er blevet ydet til Gdańsk skibsværft, tjent til at støtte én sammenhængende omstrukturingsproces.
- (236) Kommissionen drager derfor den konklusion, at princippet om engangsstøtte er overholdt.
- b) Genoprettelse af den langsigtede rentabilitet
- (237) I henhold til punkt 34 i rammebestemmelserne skal ydelsen af støtte være betinget af, at der gennemføres en omstrukturingsplan, der skal sætte virksomheden i stand til at genoprette rentabiliteten inden for et rimeligt tidsrum. Ved genoprettelse af rentabiliteten forstås, at virksomheden efter omstruktureringens afslutning skal være i stand til at dække alle sine omkostninger og skabe en tilstrækkelig forrentning af kapitalen til at kunne klare sig i konkurrencen. Omstruktureringen skal gennemføres så hurtigt som muligt.

⁽⁴⁰⁾ EUT C 317 af 30.12.2003, s. 11.

- (238) Kommissionen bemærker, at den under sagsbehandlingen gennemgik to omstruktureringsplaner (marts 2004 og 2006) udarbejdet af værftets ledelse og godkendt af værftets majoritetsejer, staten. Kommissionen konkluderede, at de alvorlige betænkeligheder, den nærede med hensyn til mulighederne for, at de to planer ville genoprette værftets rentabilitet, ikke var blevet bortvejret. Derefter gennemgik Kommissionen den fælles omstruktureringsplan, som ISD Polska i 2008 udarbejdet med henblik på en sammenlægning af Gdańsk skibsværft og Gdynia skibsværft. I sin beslutning af 6. november 2008 angående statsstøtten til Gdynia skibsværft⁽⁴¹⁾ drog Kommissionen den konklusion, at det ikke var blevet godtgjort, at den fælles omstruktureringsplan ville sikre en genoprettelse af den langsigtede rentabilitet på begge værfter.
- (239) I 2009 fremsendte de polske myndigheder endelig en omstruktureringsplan udarbejdet af Gdańsk skibsværfts ny ejer, ISD Polska, som erstatter alle de omstruktureringsplaner, Kommissionen tidligere havde fået tilsendt. I sin vurdering nedenfor vil Kommissionen derfor kun tage hensyn til 2009-omstruktureringsplanen.
- (240) Værftets vanskeligheder var forårsaget og blev forværret af, at man i årevis havde forsømt at investere, af dårlig ledelse og af mangel på en ordentlig risikostyring. Disse interne mangler har sammen med skibsbygningsmarkedets konjunkturbestemte karakter, de stigende stålpriser og stigningen i den polske zlotys værdi ført til store tab på værftet, ophobning af gæld, utilstrækkelig driftskapital og yderligere ineffektivitet og forsinkelser i produktionsprocessen.
- (241) Efter Kommissionens opfattelse er det blevet godtgjort, at de planlagte omstruktureringsforanstaltninger vil kunne løse værftets problemer og er tilstrækkeligt vidtgående, at den strategi, der går ud på at sprede virksomhedens aktiviteter, er troværdig, og at de finansielle prognoser er baseret på realistiske antagelser. Det er således blevet påvist, at 2009-omstruktureringsplanen vil føre til en genoprettelse af værftets langsigtede rentabilitet.
- (242) Kommissionen bemærker, at 2009-omstruktureringsplanen er udarbejdet af værftets nye ejer, som allerede har investeret betydelige private midler i overtagelsen af værftet (305 mio. PLN indskudt i værftet plus [...] mio. PLN til køb af aktierne fra de eksisterende aktionærer) og har lovet at gennemføre planen fuldt ud ud fra den overbevisning, at det vil give et rimeligt afkast. Den omstændighed, at en privat virksomhed har investeret betydelige summer i værftet og agter at finansiere 2009-omstruktureringsplanen, er efter Kommissionens opfattelse et tegn på, at en markedsøkonomisk investor har tiltro til, at Gdańsk skibsværfts rentabilitet kan genoprettes. Og desuden har ISD Polska bevist, at virksomheden har værdifulde erfaringer fra den vellykkede omstrukturering af andre kriseramte virksomheder (Huta Częstochowa), hvilket giver en yderligere sikkerhed for planens troværdighed.
- (243) Hvad angår værftets forretningsstrategi, finder Kommissionen, at den planlagte spredning af aktiviteterne ikke alene vil gøre værftet mindre sårbart over for konjunktursving på skibsbygningsmarkedet, men også vil sætte det i stand til at udnytte sin stålforarbejdningskapacitet mere effektivt og udnytte nye muligheder på vindmøllemarkedet. Aktivitetsspredningen vil desuden åbne mulighed for at få værftets faste omkostninger fordelt på forskellige aktiviteter og gøre det mindre sårbart over for ændringer i markedsvilkårene.
- (244) Kommissionen finder, at de planlagte omstruktureringsforanstaltninger vil give en tilfredsstillende løsning på værftets problemer. I planen opstilles der en detaljeret strategi for gennemførelsen af alle omstruktureringsforanstaltningerne, især inden for organisation, planlægning, produktionscyklus, forsyninger, logistik og arbejdsstyrken.
- (245) Kommissionen bemærker, at planen omfatter en vidtgående personaleomlægning, som dels bygger på en betydelig personaleindskrænkning og dels lønstillinger. I omstruktureringsplanen anerkendes det, at en høj fraværs- og udskiftningsprocent, ineffektiv udnyttelse af arbejdsstyrken og lønstrukturen hører blandt værftets største problemer. Kommissionen finder, at de planlagte foranstaltninger, bl.a. lønstillinger og indførelsen af faste karriereplaner og loyalitetssystemer, vil kunne løse de identificerede problemer. Kommissionen bemærker, at arbejdsstyrken allerede er blevet reduceret med [...] over 20] % siden 2006. Den gennemsnitlige månedsløn i 2008 inden for direkte produktion er steget med [...] over 20] % siden 2005. Ifølge planen skal der ske

⁽⁴¹⁾ Kommissionens beslutning K(2008) 6771 af 6.11.2008 i sag C 17/2005, Omstruktureringsstøtte til Gdynia skibsværft, endnu ikke offentliggjort.

- yderligere lønstigninger: [...] % i 2009, [...] % i 2010, [...] % i 2011 og [...] % i 2012, samtidig med at det også anerkendes, at arbejdstagerne har slækket på deres lønforventninger som følge af den økonomiske afmatning og lukninger af skibsværfterne i Gdynia og Szczecin.
- (246) 2009-omstruktureringsplanen bygger på, at en forøgelse af produktionseffektiviteten og et bedre samarbejde med underleverandører vil betyde, at der er behov for færre ansatte på værftet. Planen sætter desuden tal på de finansielle virkninger af personalenedskæringerne. På grundlag af det ovenstående finder Kommissionen, at den planlagte personaleomlægning vil være tilstrækkelig vidtgående til at løse værftets problemer.
- (247) Kommissionen finder, at den planlagte strategi, som går ud på betydelige indskrænkninger i skibsbygningsaktiviteten og specialisering inden for produktion af halvfærdige specialiserede skibe, er en rimelig strategi. Og hvad mere er, har investoren bevist, at den valgte strategi er realistisk i betragtning af, at af de i alt seks skibe, værftet leverede i 2008, var der i de fem tilfælde tale om skrog til offshore-skibe.
- (248) Med hensyn til skibsbygningsaktiviteten indeholder planen adskillige foranstaltninger til tackling af de vigtigste eksterne årsager til værftets aktuelle vanskeligheder. Ifølge planen skal der indføres indekseringsklausuler i skibsbygningskontrakter, således at i det mindste en del af risikoen i forbindelse med materiale- og lønomkostninger overføres til rederierne. 2009-omstruktureringsplanen omfatter også indførelse af en detaljeret hedgingpolitik med henblik på mindskelse af valutakursrisici. Kommissionen finder, at de planlagte foranstaltninger er tilfredsstillende. Den fremlagte sensitivitetsanalyse viser, at de planlagte foranstaltninger vil gøre værftet relativt modstandsdygtigt over for ændringer i markedsforholdene, herunder også valutakursudsvingene.
- (249) Med hensyn til produktionen af stålstrukturer indeholder omstruktureringsplanen en særskilt forretningsplan, som er baseret på en markedsanalyse fra ISD Polska's eksterne konsulentfirma. Det anføres heri, at der er gode udsigter for udvikling af dette markedssegment i Polen og store fordele forbundet med værftets beliggenhed ved Østersøen. Desuden vil ISD Polska's erfaringer inden for produktion og salg af stålstrukturer komme værftet til gode. Planen satser på en produktion på ca. [...] over 50 000] tons fra 2013, hvilket skal opnås gradvis i de kommende år. Dette produktionsniveau skulle give Gdańsk skibsværft en markedsandel på [...] % på det polske marked.
- (250) Det er blevet påvist, at planerne om at øge produktionen af stålstrukturer er realistisk, da værftet allerede i 2008, som var det første år efter ISD Polska's overtagelse af det, klarede at producere og sælge over 10 000 tons stålstrukturer, hvilket var langt mere, end hvad investoren oprindeligt havde forventet. Desuden lykkedes det ISD Polska at øge salget i Huta Częstochowa fra [...] over 30 000] tons i 2004 til [...] over 50 000] tons i 2006 og [...] over 90 000] tons i 2008.
- (251) Produktionen af stålstrukturer i Polen er blevet øget støt siden 1990'erne. I 2003 producerede polske virksomheder stålstrukturer til en værdi af 6 mio. PLN, mens tallene for 2006 og 2007 lå på henholdsvis 9,4 mio. PLN og 12,5 mio. PLN. Det viser, at tendenserne på markedet er opadgående. Efterspørgslen efter stålstrukturer antages at ville stige i Polen i de kommende år. I forretningsplanen erkendtes det, at efterspørgslen er faldet i takt med den aktuelle økonomiske afmatning, men investeringer i Polen finansieret af EU's strukturfonde og store infrastrukturprodukter ventes at føre til et opsving i efterspørgslen.
- (252) Investoren har fremlagt kopier af eksisterende kontrakter på levering af stålstrukturer, f.eks. en ordre, som ISD Trade, der er et datterselskab i ISD-koncernen, som sælger stålstrukturer, har fået fra [...] Sp. z o.o. på levering af stålstrukturer med et samlet volumen på 25-30 000 tons i 2008. Selv om det ikke er klart, hvor stor en del af denne ordre der skal udføres i Gdańsk skibsværft og i Huta Częstochowa, viser det, at der en efterspørgsel på markedet, og at ISD Polska er i stand til at tiltrække kunder og få afsat sine produkter. Kommissionen finder derfor, at 2009-omstruktureringsplanens prognoser over stålstruktursalget er realistiske.
- (253) Det er blevet påvist, at avanceforventningerne er realistiske. De avancer, der forventes, er lavere end dem, ISD Polska har for øjeblikket (med en salgsfortjeneste på [...] over 10] % i 2006, [...] mellem 10 og 20] % i 2007 og [...] over 10] % i 2008), idet de forventede fremtidige avancer (EBITDA) i Gdańsk skibsværft udgør [...] ikke over 10] %. Kommissionen finder derfor, at salgs- og avanceprognoserne for stålstrukturproduktionen kan anses for at være forsigtige og troværdige.
- (254) Kommissionen bemærker, at produktionen af stålstrukturer i Gdańsk skibsværft skal foregå på de eksisterende stålforbearbejdningsanlæg, der for øjeblikket bruges til skibsbygning. Den forventede betydelige produktionsforøgelse vil således blive opnået med relativt ubetydelige investeringer, hvilket vil blive afspejlet i en relativt høj intern forrentning af stålstrukturaktiviteten.

- (255) På grundlag af de indsendte oplysninger drager Kommissionen den konklusion, at stålproduktionsvirksomheden, som skal udgøre en væsentlig og integreret del af det nye værfts aktiviteter, bygger på en troværdig analyse af værftets stilling i konkurrencen. Markedsanalysen viser, at prognoserne over salg og økonomisk resultat er realistiske. Det er således blevet godtgjort, at planen bygger på realistiske antagelser.
- (256) 2009-omstruktureringsplanen indeholder en særskilt forretningsplan for Gdańsk skibsværfts vindmølleproduktion. Denne plan er baseret på en markedsanalyse, der viser gode udsigter for virksomheder, der går ind på dette markedssegment. Værftet vil nyde godt af regelmæssige forsyninger fra Huta Częstochowa, det vil have en god beliggenhed, fordi dets produkter vil kunne transporteres ad søvejen, og det vil nyde godt af ISD Polskas erfaringer inden for produktion af vindmøllekomponenter. Planen viser også, at efterspørgslen for vindmøller vil stige på grund af lovgivningsincitament (fremme af vedvarende energikilder) og økonomiske faktorer (f.eks. svingende råvarepriser). Ifølge uafhængige analyse vil vindmøller i 2010 producere 172 mio. MW energi i hele verden, hvilket vil stige til 378 mio. MW i ⁽⁴²⁾.
- (257) Virksomheden har fremlagt dokumentation for, at den i februar og april 2009 havde drøftelser med potentielle købere til vindmølleanlægget ⁽⁴³⁾. Disse drøftelser bekræftede investorens antagelser med hensyn til projektets omkostninger og tidshorisont.
- (258) Planen indeholder en detaljeret redegørelse for de antagelser, der ligger til grund for de finansielle prognoser, f.eks. er indtægtsprognoserne baseret på oplysninger fra potentielle købere, omkostningerne er baseret på energi- og stålprisprognoser, ca. [...] ansatte osv. Kommissionen finder, at det er blevet godtgjort, at disse antagelser er troværdige, og at de forventede finansielle resultater derfor er realistiske.
- (259) At to banker har vist interesse i at finansiere investeringen i vindmølleproduktionen, er et yderligere tegn på, at projektet er troværdigt, og at markedet tror på dets langsigtede rentabilitet.
- (260) Kommissionen finder det godtgjort, at de samlede finansielle prognoser for alle værftets tre aktiviteter er troværdige og indikerer, at denne plan vil kunne genoprette værftets langsigtede rentabilitet.
- (261) Kommissionen finder, at de antagelser, som er lagt til grund for prognoserne, er rimelige. Det er blevet godtgjort, at de bygger på troværdige kilder og er realistiske. Den forventede stigning i forbrugerpriserne og energipriserne og den forventede udvikling i interbankrenterne er baseret på uafhængige analyser. De forventede salgspriser for skibene er baseret på de hidtidige priser, eksisterende kontraktpriser, hensigtserklæringer og markedsdata.
- (262) Hvad løntendenserne angår, bemærker Kommissionen, at lønningerne på værftet allerede er steget betydeligt. I den finansielle model antages det, at den gennemsnitlige timeløn i 2009-2018 vil stige med [...] over 40] %. Selv om gennemsnitslønningerne på værftet i 2009 vil ligge [...] ca. 15] % over lønniveauet i 2009, regnes der i planen med yderligere lønstigninger. I lyset af de ovennævnte faktorer og under hensyntagen til den aktuelle økonomiske krise og stramningen på arbejdsmarkedet i Polen, især inden for skibsbygning, mener Kommissionen, at de antagelser, der er lagt til grund for lønudviklingen, er korrekte.
- (263) Endelig fremgår det af sensitivitetsanalysen, at planen vil gøre Gdańsk skibsværft tilstrækkelig modstandsdygtigt over for de væsentligste risikofaktorer ved værftets aktiviteter. Kommissionen drager den konklusion, at sensitivitetsanalysen viser, at de finansielle prognoser vil være relativt upåvirkelige over for ændringer i de underliggende antagelser.
- (264) På grundlag af det ovenstående konkluderer Kommissionen, at 2009-omstruktureringsplanen er tilstrækkelig robust til at sikre en genoprettelse af Gdańsk skibsværfts rentabilitet.

c) Støttens begrænsning til et absolut minimum

- (265) Ifølge punkt 43 i rammebestemmelserne skal støtten være begrænset til et absolut minimum af de omstruktureringsomkostninger, der er nødvendige for at kunne gennemføre omstruktureringen. Det forventes, at støttemodtageren yder et betydeligt bidrag til finansieringen af omstruktureringen med egne midler eller via ekstern finansiering på markedsvilkår. Dette bidrag er dels et tegn på, at markedet tror på, at virksomheden kan bringes på fode, og dels en måde, hvorpå man kan sikre, at støtten er begrænset til et minimum. Når der er tale om store virksomheder, som Gdańsk skibsværft, bør dette bidrag udgøre mindst 50 % af omstruktureringsomkostninger. Det egetbidrag, der ydes, skal være reelt, hvilket udelukker forventede fremtidige gevinster og cashflows (punkt 43 i rammebestemmelserne).

⁽⁴²⁾ Forecast of the Global Wind Energy Association — grundscenarie, bilag 7 til 2009-omstruktureringsplanen, s. 54.

⁽⁴³⁾ Bilag 18 til 2009-omstruktureringsplanen.

- (266) Omstruktureringsomkostningerne og finansieringskilderne er beskrevet i betragtning 134 ovenfor. Kommissionen bemærker, at der også må tages hensyn til de finansielle omkostninger i relation til de af staten subsidierede produktionsgarantier. De samlede omstruktureringsomkostninger beløber sig således til [...] over 1] mia. PLN. Dette beløb omfatter omkostninger på [...] over 1] mia. PLN, jf. betragtning 134 ovenfor, støttelementet i de produktionsgarantier (et særligt, men normalt træk ved skibsbygningssektoren), som værftet tidligere har fået ydet, og som udgør 18,9 mio. PLN, jf. betragtning 216 ovenfor, og støtteelementet i forbindelse med fremtidige produktionsgarantier med et beløb på 28,8 mio. PLN, jf. betragtning 218 ovenfor.
- (267) Kommissionen finder, at omstruktureringsomkostningerne er begrænset til det nødvendige minimum, og at de er tilstrækkeligt begrundede. Omstruktureringsplanen indeholder en klar og detaljeret investeringsplan. De udestående civil- og offentligtretlige fordringer, som endnu står tilbage at indfri, er veldefinerede. Planen indeholder en klar gennemgang af og forklaring på omkostningerne ved personaleomlægningerne og størrelsen af den kapital, der er nødvendig for at forbedre virksomhedens balance. Hvad angår perioden efter 1. maj 2004 og før den aktuelle omstrukturering på grundlag af 2009-omstruktureringsplanen, bemærker Kommissionen, at den statsstøtte, der blev ydet til værftet, blev brugt til at dække tab og holde værftet gående og derfor giver en indikation af, hvad der er virksomhedens likviditetsbehov i den her omhandlede periode.
- (268) Omstruktureringsplanen bygger på, at det egetbidrag, der skal ydes til Gdańsk skibsværfts omstruktureringsomkostninger, skal komme fra følgende kilder: kapitaltilførsel fra ISD Polska (305 mio. PLN), salg og leasing af overflødige aktiver ([...] mio. PLN) og ekstern finansiering på markedsvilkår, f.eks. banklån ([...] mio. PLN).
- (269) Kommissionens vurdering af de foreslåede elementer i egetbidraget er som følger:
- (270) For det første har ISD Polska, som er en privat virksomhed, allerede foretaget kapitaltilførslen på 305 mio. PLN, og den er allerede blevet registreret og indbetalt. Kommissionen konkluderer derfor, at dette bør betragtes som et reelt egetbidrag, således som det kræves i rammebestemmelserne.
- (271) For det andet anerkender Kommissionen på grundlag af de foreliggende oplysninger, at indtægter fra salget af visse aktiver eller leasing af disse aktiver er et reelt egetbidrag, da der foreligger dokumentation for disse indtægter. Disse salgs-/leasingindtægter udgør ca. [...] mio. PLN.
- (272) Med hensyn til de [...] mio. PLN, som virksomheden agter at skaffe fra eksterne kilder på markedsvilkår, bemærker Kommissionen, at virksomheden har fremlagt betingede tilsagn fra to banker om medfinansiering af vindmølleprojektet med i alt [...] mio. PLN. Kommissionen finder, at bankernes lånetilsagn er tilstrækkelige til at drage den konklusion, at denne finansiering ikke er forbundet med statsstøtte, og at der er tale om et reelt egetbidrag som krævet i rammebestemmelserne. For det første er bankernes tilsagn baseret på deres vurdering af forretningsplanen for vindmølleproduktionen, som bekræfter troværdigheden af projektet og de forventede finansielle resultater. For det andet afhænger opfyldelsen af de betingelser, bankerne stiller, hovedsagelig af ISD Stocznia og ikke af eksterne eller uforudsigelige omstændigheder. Og endelig bekræftede bankerne, at lånene vil blive ydet på gældende markedsvilkår uden nogen statsgaranti.
- (273) Med hensyn til indhentning af de nødvendige tilladelser til disse aktiviteter og tilvejebringelsen af den sikkerhed, bankerne kræver, bemærker Kommissionen, at ISD Stocznia allerede har taget skridt til at opfylde bankernes krav. For det første har virksomheden ansøgt havnemyndighederne og staten om tilladelse til at overføre grunde tilhørende Gdańsk skibsværft til en særskilt juridisk enhed, ISD Energia Sp. z o.o., som vil fortsætte med at producere vindmøller. Denne tilladelse skal indhentes i henhold til loven, eftersom grundene ligger inden for havneområdet, men intet tyder på, at tilladelsen ikke vil blive givet. Med hensyn til den krævede sikkerhedsstillelse i form af pant i disse grunde har ISD Stocznia for det andet udtalt følgende. Grundene er for øjeblikket pantsat som garanti for værftets udestående gæld til det offentlige. Så snart omstruktureringsplanen er blevet godkendt, og den planlagte støtte er ydet, vil værftet i overensstemmelse med omstruktureringsplanen betale sin udestående gæld, og pantsætning af grundene ophæves. Kommissionen finder derfor, at ISD Stocznia med al sandsynlighed må antages at ville opfylde disse to betingelser. Efter vedtagelsen af nærværende beslutning vil det eneste krav, der står tilbage at opfylde, være, at bankens besluttende organer godkender det. I lyset af det ovenstående finder Kommissionen, at den planlagte eksterne finansiering på [...] mio. PLN til finansiering af vindmølleprojektet kan anses for at udgøre et reelt egetbidrag til dækning af omstruktureringsomkostningerne uden nogen form for statsstøtte.

- (274) Kommissionen er som helhed af den opfattelse at finansiering på [... ca. 500] mio. PLN (305 mio. + [...] mio. + [...] mio.) kan betragtes som et reelt egetbidrag til finansiering af omstrukturingsomkostningerne. Eftersom de samlede omstrukturingsomkostninger udgør [... over 1 000] mio. PLN, tegner et egetbidrag af denne størrelsesorden sig for 45 % af de samlede omstrukturingsomkostninger.
- (275) Kommissionen bemærker også, at værftet påbegyndte sin omstrukturering helt tilbage i 2002. I sin åbningsbeslutning bemærkede Kommissionen, at der ved vurderingen af, om statsstøtte ydet efter Polens tiltrædelse til EU havde været begrænset til det nødvendige minimum, også skulle tages hensyn til støtte ydet til værftet før tiltrædelsen.
- (276) Som fastslået i åbningsbeslutningen, modtog Gdańsk skibsværft i årene 2002-2004 157 mio. PLN i statsstøtte. Kommissionen finder, at dette beløb dækker de omkostninger, der var nødvendige for at holde værftet likvidt i denne periode. De samlede omstrukturingsomkostninger siden 2002 beløber sig derfor til [...] mio. PLN. Egetbidraget på [... ca. 500] mio. PLN vil således sække 40 % af disse omstrukturingsomkostninger.
- (277) Kommissionen bemærker, at der selv om der med disse 40 % er tale om et betydeligt bidrag, ligger det dog stadigvæk under de 50 %, der normalt kræves i rammebestemmelserne. Men i overensstemmelse med punkt 44 i rammebestemmelserne kan Kommissionen acceptere et lavere bidrag under ekstraordinære omstændigheder og i tilfælde af særlige problemer. For det første udgør de 40 % et betydeligt bidrag. For det andet ligger virksomheden i et område, der er regionalstøtteberettiget efter EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), hvilket i overensstemmelse med punkt 56 i rammebestemmelserne kan retfærdiggøre et lavere egetbidrag⁽⁴⁴⁾. For det tredje bemærker Kommissionen, at Gdańsk skibsværft har været kriseram i en lang årrække. Selv om værftet gik konkurs i 1996 og blev overtaget af Gdynia skibsværft i 1998, foretog værftet (og dets moderselskab) ikke de omstruktureringer, der var nødvendige for gradvis at tilpasse sig til markedskonominen og den internationale konkurrence. Efter Polens tiltrædelse af EU forblev værftet statsejet i over tre år, og enhver støtte fra værftets aktionærer i denne periode udgjorde statsstøtte. Da privatiseringen først fandt sted i 2007, ville det være vanskeligt for den nuværende private ejer at matche de betydelige støttebeløb, værftet modtog, med et tilstrækkeligt stort bidrag, uden at det umuliggjorde en rimelig forrentning af ejerens investering og en genoprettelse af værftets rentabilitet.
- (278) Kommissionen finder det også meget positivt, at det er lykkedes de polske myndigheder at privatisere værftet, og den finder derfor, at egetbidraget er så stort, som det er muligt under omstændighederne. Kommissionen bemærker, at de mislykkede forsøg på at privatisere og omstrukturere de andre to polske skibsværter i Gdynia og Szczecin tyder på, at det er vanskeligt at tiltrække private investorer, som vil være villige til at yde et betydeligt finansielt bidrag til omstrukturering i en sektor med en sådan fortid. ISD Polskas betydelige engagement i Gdańsk skibsværft kan således anses for at udgøre det størst mulige bidrag.
- (279) Endelig bemærker Kommissionen, at når der kun tages hensyn til omstrukturingsomkostningerne efter 2004 (herunder statsstøttefinansierede likviditetsbehov), udgør egetbidraget 45 %. Det er den statsstøtte, der blev ydet til værftet i årene mellem 2002 og 2004, som reducerer dette bidrag til 40 %, hvilket Kommissionen anser for at være acceptabelt af de ovennævnte og de følgende årsager. I tiden før 2004, da denne støtte blev ydet, var det 1999-rammebestemmelserne, der var gældende, og disse rammebestemmelser foreskrev ikke et egetbidrag på 50 %. I lyset af disse rammebestemmelser og Kommissionens beslutningspraksis på daværende tidspunkt ville et egetbidrag på 40 % med al sandsynlighed blive anset for at være tilstrækkeligt.
- (280) Kommissionens konklusion i denne sag er, at i lyset af de mange forsøg på at holde værftet likvidt, mens det var ejet af staten, og i betragtning af, at værftet i sidste instans blev privatiseret, er et egetbidrag på 40 % et tilstrækkeligt stort egetbidrag, som sikrer, at støtten er begrænset til det minimum, der er nødvendigt for at omstrukturere Gdańsk skibsværft og genoprette dets rentabilitet.
- (281) Kommissionen bemærker, at ud over støtten til finansiering af omstrukturingsomkostningerne vil Gdańsk skibsværft fortsætte med at få finansieret sin driftskapital med statsstøtte i form af produktionsgarantier fra KÜKE. Disse garantier vil blive stillet på vilkår svarende til, hvad der gælder under den af Kommissionen godkendte ordning⁽⁴⁵⁾ for virksomheder i den højeste risikogruppe. Kommissionen bemærker, at disse garantier som anført i betragtning 214 udgør statsstøtte. Kommissionen finder imidlertid, at vilkårene for disse garantier, specielt i

⁽⁴⁴⁾ Jf. Kommissionens beslutning N 464/2005 af 22. februar 2006 om omstrukturingsstøtte til AB Kauno ketaus liejykla (EUT C 270 af 7.11.2006, p. 2).

⁽⁴⁵⁾ Kommissionens beslutning af 18. juli 2007 i sag N 105/07, Garantordning for eksportkontrakter, resumé i EUT C 214 af 13.9.2007.

relation til prisen for dem, stemmer overens med vilkårene i den ovennævnte garantiordning, hvilket sikrer, at støtten er begrænset til det nødvendige minimum. Kommissionen anerkender også behovet for disse garantier, som er et normalt fænomen i sektoren og ikke kun stilles for kriseramte virksomheder.

d) Ingen uforholdsmæssige konkurrencefordrejninger

- (282) I henhold til punkt 38-42 i rammebestemmelserne skal der træffes foranstaltninger til at begrænse enhver skadelig virkning, støtten kan have for konkurrenterne, mest muligt. Støtten må ikke føre til utilbørlige konkurrencefordrejninger. Det indebærer normalt en begrænsning af virksomhedens markedsandel efter omstruktureringens afslutning. Den obligatoriske begrænsning eller indskrænkning af virksomhedens tilstedeværelse på det relevante marked er en kompenserende foranstaltning over for virksomhedens konkurrenter. Den bør stå i forhold til støttens konkurrencefordrejende virkninger og virksomhedens relative størrelse på sit eller sine markeder.
- (283) Kommissionen bemærker, at Gdańsk skibsværft siden 2002 har modtaget betydelige summer i statsstøtte, og at det siden da kun har kunnet overleve på markedet i kraft af den konstante statsstøtte, der blev ydet under forskellige former: manglende inddrivelse af offentlige fordringer, lån, kapitaltilførsler og garantier for forskudsbetalinger på fordelagtige vilkår, uden hvilke værftet ikke ville have været i stand til at indgå kontrakter. Desuden bemærker Kommissionen, at værftet er et af de tre største skibsværfter i Polen og hører til blandt de store producenter i Europa, hvilket forstærker støttens konkurrencefordrejende virkninger. I overensstemmelse med punkt 40 i rammebestemmelserne skal foranstaltningerne derfor være tilstrækkeligt vidtgående, for at de vil kunne anses for at stå i rimeligt forhold til støttens konkurrencefordrejende virkninger. Kommissionen finder, at de foreslåede kompenserende foranstaltninger i tilstrækkelig grad vil begrænse de konkurrencefordrejende virkninger, støtten til Gdańsk skibsværft vil få.
- (284) Kommissionen bemærker for det første, at værftet vil indskrænke sin skibsbygningskapacitet betragteligt ved at lukke produktionsanlæg, der er nødvendige for at bygge skibe, og som hidtil har udgjort flaskehalse, nemlig to af de tre beddinger.
- (285) Kommissionen finder af følgende grunde, at lukning af to beddinger er en tilstrækkelig modydelse. Ved fastlæggelse af størrelsen af den nødvendige kapacitetsindskrænkning foretog Kommissionen en vurdering af værftets aktuelle tekniske kapacitet og sammenlignede den med den potentielle kapacitet, værftet kunne opnå efter omstruktureringen og forbedringerne i produktionseffektiviteten. Disse kapacitetsindskrænkninger skulle sikre, at værftets tekniske kapacitet efter omstruktureringen blev lavere, end før der blev ydet statsstøtte til omstrukturering.
- (286) Ifølge Gdańsk skibsværfts konsulentfirma udgør værftets aktuelle kapacitet 165 000 kbt. 2009-omstrukturingsplanen sikrer, at den fremtidige kapacitet på den tilbageværende bedding eller ethvert andet søsætningsanlæg, værftet kommer til at benytte, begrænses til ca. 100 000 kbt. Der er derfor tale om en klar indskrænkning af værftets kapacitet på ca. 39 %.
- (287) Værftet har desuden afgivet tilsagn om ikke på noget tidspunkt at bruge mere end et søsætningsanlæg, enten den eksisterende B1-bedding eller andre anlæg, som værftet måtte erhverve eller på anden måde få rådighed over. Kommissionen bemærker, at hvis værftet skulle begynde at bruge et nyt søsætningsanlæg, har det afgivet tilsagn om omgående at opsiges lejeaftalen for bedding B1.
- (288) Lukningen af to ud af tre beddinger og tilsagnet om ikke at bruge mere end ét søsætningsanlæg, samtidig med at den tekniske kapacitet begrænses til ca. 100 000 kbt, har elimineret Kommissionens betænkeligheder på dette område og vil sikre, at kapacitetsindskrænkningen er tilstrækkelig til, at værftets konkurrenter opnår en rimelig kompensation.
- (289) Desuden bemærker Kommissionen, at værftet ifølge 2009-omstrukturingsplanen vil indskrænke sin skibsbygningsvirksomhed betydeligt. Værftet vil i vid udstrækning ophøre med at bygge hele skibe. Det vil føre til en betydelig indskrænkning af værftets tilstedeværelse på de markeder, hvor konkurrencefordrejningerne fandt sted.
- (290) Kommissionen bemærker, at de kompenserende foranstaltninger skal iværksættes snarest muligt efter statsstøttens ydelse. I dette tilfælde har virksomheden godtgjort, at lukningen af de to beddinger vil blive gennemført så hurtigt som muligt under hensyntagen til behovet for at levere de skibe, man har forpligtet sig til at levere i bindende kontrakter med rederierne. Hvis beddingerne blev lukket tidligere, ville det skabe alvorlige forstyrrelser i produktionscyklen og gøre det umuligt at levere de bestilte skibe. Kommissionen konkluderer derfor, at den foreslåede tidsplan for lukningerne er berettiget. Den bemærker, at der allerede i tide er taget højde for lukningen af to beddinger, eftersom virksomheden i april 2009 undertegnede en aftale med beddingernes ejere, ifølge hvilken lejeaftalen udløber pr. 1. juli 2009 for bedding B5 og pr. 1. januar 2010 for bedding B3.

- (291) Kommissionen finder også, at konkurrencefordrejningerne vil blive yderligere begrænset af, at værftet har afgivet tilsagn om at overholde et årligt produktionsloft på 100 000 kbt i ti år efter datoen for denne beslutnings vedtagelse. Der er derfor skabt sikkerhed for, at den statsstøtte, der ydes til værftet, ikke vil kunne bruges til en udvidelse af skibsbygningsaktiviteten i de kommende ti år.
- (292) På grundlag af det ovenstående drager Kommissionen den konklusion, at de foreslåede kompenserende foranstaltninger er meningsfulde og tilstrækkeligt vidtgående til at forhindre, at støtten fører til uforholdsmæssige konkurrencefordrejninger.

IV. KONKLUSION

- (293) Kommissionen finder, at den statsstøtte til Gdańsk skibsværft, der er beskrevet ovenfor i betragtning 105-170 og i tabel 4, både den støtte, der blev ulovligt ydet i strid med EF-traktatens artikel 88, stk. 3, og den anmeldte støtte, der endnu ikke er ydet, er forenelig med fællesmarkedet efter Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder.
- (294) Kommissionen bemærker, at Gdańsk skibsværft skal gennemføre omstrukturierungsplanen i fuldt omfang og opfylde alle de andre tilsagn, der ligger til grund for denne beslutning (punkt 47 i rammebestemmelserne). Kommissionen må være i stand til kontrollere, at omstrukturierungsplanen gennemføres korrekt, gennem regelmæssige, detaljerede rapporter fra Polen (punkt 49 ff. i rammebestemmelserne). Eftersom Gdańsk skibsværft er en stor virksomhed, vil den første af disse rapporter normalt skulle indsendes til Kommissionen senest seks måneder efter datoen for denne beslutning. Derefter skal der fremsendes rapporter til Kommissionen mindst en gang om året på årsdagen for denne beslutning, indtil formålet med omstrukturierungsplanen kan anses for at være nået. Rapporterne skal indeholde alle de oplysninger, Kommissionen har brug for til at kunne kontrollere omstrukturierungsplanens gennemførelse og finansiering (der skal foregå i overensstemmelse med de oplysninger, Kommissionen har fået), tidspunkterne for udbetaling af støtte til virksomheden, dens finansielle stilling og opfyldelse af alle de betingelser eller forpligtelser, der er fastlagt i denne beslutning. De skal i særdeleshed indeholde alle relevante oplysninger om enhver støtte ydet til et hvilket som helst formål til virksomheden, enten på et individuelt grundlag eller i henhold til en generel ordning i løbet af omstrukturierungsperioden (se punkt 68-71 i rammebestemmelserne). Hvis Kommissionen har behov for hurtigt at få bekræftet visse væsentlige oplysninger, f.eks. om kapacitetsnedskæringer, kan den kræve hyppigere rapporter (punkt 48 i rammebestemmelserne). Enhver ændring i omstrukturierungsplanen skal anmeldes

i henhold til punkt 52 ff. i rammebestemmelserne. Kommissionen vil, om fornødent med bistand fra et eksternt konsulentfirma, kontrollere, at rapporterne giver et fuldstændigt og retvisende billede i overensstemmelse med denne beslutning.

- (295) Kommissionen minder også om, at princippet om engangsstøtte, jf. punkt 72 ff. i rammebestemmelserne, finder anvendelse —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

1. Den statsstøtte på 555 030 629,80 PLN, som Polen delvis har ydet eller planlægger at yde til Gdańsk skibsværft til gennemførelsen af værftets omstrukturierungsplan fra maj 2009, og som er beskrevet i betragtning 105-170 og i tabel 4 i denne beslutning, er forenelig med fællesmarkedet efter EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

2. Desuden er den statsstøtte i form af garantier fra eksportkreditforsikringsfonden KUKI, som delvis er ydet (med en nominal værdi på 346 mio. PLN) og vil blive ydet til Gdańsk skibsværft til gennemførelsen af værftets 2009-omstrukturierungsplan (med et maksimalt årligt engagement fra KUKI's side på nominelt 180 mio. PLN), er forenelig med fællesmarkedet efter EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

3. Den i artikel 1, stk. 1 og 2, omhandlede statsstøtte tillades derfor ydet på betingelse af, at 2009-omstrukturierungsplanen og de planlagte kompenserende foranstaltninger gennemføres behørigt, og at den fastlagte procentsats for værftets eget bidrag til omstrukturierungsomkostningerne uden statsstøtte overholdes. Polen skal indsende regelmæssige, detaljerede rapporter til Kommissionen, således at denne kan kontrollere omstrukturierungsplanens gennemførelse og finansiering samt opfyldelsen af de betingelser angående kapacitetsnedskæringer og produktionsindskrænkninger, der er beskrevet i betragtning 284 og 291 i denne beslutning. Disse rapporter skal indeholde alle de oplysninger, der er angivet i betragtning 294 i denne beslutning, og indsendes på de anførte tidspunkter.

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til Republikken Polen.

Udfærdiget i Bruxelles, den 22. juli 2009.

På Kommissionens vegne

Neelie KROES

Medlem af Kommissionen